

רשות שדות התעופה בישראל

תוכן עניינים

עמוד

1-13	דוח דירקטוריון על מצב ענייני התאגיד
1-82	דוחות כספיים

דו"ח דירקטוריון על מצב ענייני התאגיד
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

הננו מתכבדים להגיש את דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018.

א. תיאור התאגיד וסביבתו העסקית

1. רשות שדות התעופה בישראל (להלן: "הרשות") הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם בשנת 1977 מכוח חוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
סעיף 3 לחוק קובע כי "הרשות הינה תאגיד אשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית".
מכוח החוק, תפקידי הרשות הינם להחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את שדות התעופה שפורטו בתוספת לחוק (בן גוריון, אילת, תמנע על שם אילן ואסף רמון, חיפה, בן יעקב (מחניים) והרצליה) ועל פי הצווים שהוצאו מכוח חוק הרשות (שדה דב ועובדה), לבצע בהם פעולות תכנון ובניה ולתת להם שירותים נלווים. כמו כן מוטל על הרשות לתכנן ולהקים שדה תעופה שנקבע בתוכנית אב של שדות תעופה שאישר שר התחבורה וכן לנקוט באמצעים לביטחונם של שדות התעופה ושל בני האדם, הטובין, כלי הטיס, המבנים, המתקנים והציוד שבהם. עוד קובע החוק מספר הנחיות אשר על פיהן על הרשות לקדם את התובלה תאווירית ולפתחה, לייעל את תפעול שדות התעופה ולחשיג רמת נאותה של בטיחות טיסה.
2. קו מנחה בפעולות הרשות הוא לנהל את כלל שדותיה, ועד כמה שניתן, כל שדה תעופה משדותיה, על יסוד וישובים כלכליים וכמפעל הנושא את עצמו.
3. הרשות מפעילה את שדות התעופה במדינת ישראל (למעט שדות תעופה צבאיים ומנחתים). הפעילות התעופתית מוסדרת ע"י חקיקה (בעיקר בתחום הטיס) ועל ידי כללי ארגון התעופה הבינלאומי (ICAO). הרשות נתונה לפיקוחו של שר התחבורה כמפורט בסעיף 39 לחוק, וכן לפיקוח ובקרה של רשות תעופה אזרחית מכח חוק הטיס התשע"א 2011.
4. תעריפי האגרות עבור השימוש בשדות התעופה ועבור חלק מהשירותים האחרים הניתנים על ידה, נקבעים על ידי שר התחבורה בתקנות הטעונות אישור הממשלה וועדת הכלכלה של הכנסת.
ביום 31 בדצמבר, 2008 פורסם ברשומות תיקון לתקנות רשות שדות התעופה (אגרות) התשנ"א 1991 (להלן: התקנות). תחילתן של תקנות אלה ביום 1 בינואר 2009, בנוסף בתאריך 15 בנובמבר 2011 אושר על ידי ועדת הכלכלה של הכנסת תיקון תקנות רשות שדות התעופה (אגרות), התשנ"א-1991.
להלן פירוט עיקרי הכללים שנקבעו בהן:

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

א. אגרות תעופה בינלאומית:

1. האגרות לתעופה הבינלאומית יעודכנו אחת לשנה החל מיום 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הבינלאומית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי המדד ושער החליפין.
  2. נקבעו תעריפים מיוחדים לטיסות היוצאות מטרמינל 1 בשני תחומים:
    - א. אגרת טבלות (תקנה 8).
    - ב. אגרת נוסע יוצא (תקנה 13).
- בשנת 2019 תעמוד אגרת נוסע יוצא מטרמינל 3 על סך של 26.81 דולר לכל יעד, למעט מצרים שהנוסע היוצא אליה ישלם 20.53 דולר.
- אגרת נוסע יוצא בתעופה הבינלאומית בכל שדות התעופה למעט טרמינל 3 בנתביג, תעמוד על 12.36 דולר לנוסע יוצא.

ב. אגרות תעופה פנים ארציות:

1. האגרות לתעופה הפנים ארצית יעודכנו אחת לשנה החל מיום 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הפנים ארצית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי מדד המחירים לצרכן.
2. בתעופה פנים ארצית לא מוטלות אגרות נוסע.

ג. תקנות רשות שדות התעופה (אגרות)(תיקון), התשע"ט-2019:

בתאריך 22 בינואר 2019 פורסמו ברשומות תיקון לתקנות האגרות.

להלן השינויים העיקריים:

1. קביעת פטור מאגרות תעופה המנויות בתקנות 3, 4, 10, 11, ו-13 לתקנות רשות שדות התעופה בשדה תעופה רמון למעט אגרת חניה לתקופה של שלוש שנים מיום תחילת הפעילות התעופתית המסחרית בשדה התעופה.
  2. קביעת פטור מאגרות תעופה המנויות בתקנות 3, 4, 10, 11, ו-13 לתקנות רשות שדות התעופה לשדה תעופה חיפה למעט אגרת חניה לתקופה של שלוש שנים, תחולת הפטור הינה החל מיום 1 בפברואר 2019.
  3. קביעה כי סכומי האגרות תקבועים בשדה תעופה אילת בתקנות האגרות יחולו גם בשדה התעופה רמון.
5. על פי חוק רשות שדות התעופה (הוראת שעה) (תיקון), התש"ס-1980, הוטל על הרשות להחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים עם מצרים - טאבה וניצנה, מסופי הגבול עם ירדן - יצחק רבין, גשר אלנבי ונחר הירדן.
- בתאריך 16 ביולי 2007 נחתם הסכם בין הרשות לבין משרד האוצר בדבר הארכת סיכום "רשת הביטחון" עד יום 31 בדצמבר 2007.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

במסגרת הוועדה נקבע שבמידה והוצאות תפעול מסופי הגבול היבשתיים בתוספת ההשקעות בציוד ובמבנים, גבוהות מהכנסות מסופי הגבול היבשתיים - ימומן החפרש על ידי הממשלה. במידה ויהיה עודף הכנסות על הוצאות הכוללות השקעות, העודף יוחזר לממשלה (להלן: "רשת הביטחון").

הרשות ומשרד האוצר קיימו דיונים באשר להארכת ההסכם להפעלת מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים הזאת בתחילת מיום 1 בינואר 2008. במסגרת הדיונים התגבש הסכם שאושר ונחתם ע"י הרשות בתאריך 4 בדצמבר 2008, אך טרם נחתם ע"י משרד האוצר.

בסיכום הדיון מיום 9 בנובמבר 2009 בין האוצר לרשות הוחלט כדלקמן:

א. הרשות ממשיכה להפעיל את מסופי הגבול הבינלאומיים שבאחריותה בהתאם לכללים שהיו נהוגים בתקופה שקדמה ליום 31 בדצמבר 2007.

ב. עודף ההכנסות על ההוצאות השוטפות והוצאות הפיתוח לשנת 2008 עומד על כ- 24.4 מיליון ₪.

ג. הסכום בסעיף ב' ועודף ההכנסות שיווצר בשנת 2009 יישאר בידי הרשות עד לסיכום סופי לגבי התקופה מיום 1 בינואר 2008. הסכומים יהיו צמודים למודד המחירים לצרכן.

בסיכום דיון שהתקיים ביום 31 בינואר 2018 עם סגנית הממונה על התקציבים במשרד האוצר, נקבע כי עד ליום 4 באוגוסט 2018, יפעלו הצדדים לעיגון רשת ביטחון למעברי הגבול. הרשות והמדינה ממשיכים לנהל דיונים בנושא, כאשר ההבנה בין הצדדים שרשת הביטחון ממשיכה להתקיים.

ייעוד העודפים הנייל הינו למימון פעילות הפיתוח, למימון תביעות המתבצעות בעקבות הליכים משפטיים ולמימון גירעונות שוטפים עתידיים במסופי הגבול.

יתרת העודפים כאמור נכון ליום 31.12.18 מסתכמת לכ- 57 מיליון ₪.

6. הרשות מבצעת פרויקטים בנתבי"ג, בשדות התעופה הפנים ארציים ובמסופי הגבול היבשתיים. ותקציב הפיתוח של הרשות ימומן ממקורותיה העצמיים ותקציב פיתוח מסופי הגבול ימומן מ"רשת הביטחון". תקציב הפיתוח של הרשות לפעילות תעופתית לשנים 2019 - 2021 ואילך מסתכם בכ- 3,719 מיליון ₪ (לא כולל פיתוח מסופי הגבול). מותוך סכום זה מוקפאים סך של 264 מיליון ₪ עד לקבלת אישור נוסף בכתב מנציגי האגף לתכנון כלכלי במשרד התחבורה ואגף התקציבים במשרד האוצר ומועצת הרשות. התקציבים הכוללים של הפרויקטים העיקריים (כולל תקציב שנוצל עד 31.12.2018) הינם כדלקמן:

- שדה תעופה "רמון" - 1,817 מיליון ₪
- טרמינל 3 שלב ב' (זרוע רביעית) - 593 מיליון ₪
- ביזוק טכנולוגי אוטומטי HBS - 385 מיליון ₪
- השקעות במערכות מיון וביזוק - 267 מיליון ₪
- החלפה, שדרוג והתאמת מכונות ביזוק 3 - LEVEL - 215 מיליון ₪
- התאמת טרמינל 1 לגידול בתנועת הנוסעים - 179 מיליון ₪
- תכנון וקידום זמינות טרמינל נוסעים בנתבי"ג - 80 מיליון ₪

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

7. שדה תעופה רמון על שם אילן ואסף רמון בתמנע

ביום 24 ביולי 2011 התקבלה החלטת ממשלה בדבר מימון, הקמה והפעלת שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי בתמנע למרחב אילת. ההחלטה הינו המשך להחלטות ממשלה קודמות, מיום 1 בפברואר 2009 ומיום 8 ביולי 2010.

להלן תמצית מתוך החלטת הממשלה מיום 24 ביולי 2011:

- א. בהתאם לסעיף 5 לחוק הרשות, נקבע כי הרשות תקים שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי למרחב אילת בתמנע, והנחתה את שר התחבורה והבטיחות בדרכים לחוסף את שדה תעופה תמנע לתוספת בחוק רשות שדות התעופה.
- ב. מימון הפרויקט יחול במלואו על הרשות ממקורותיה והיא תהיה רשאית לגייס חלק מעלות הפרויקט ממקורות חיצוניים. כמו כן הרשות תהיה רשאית להגיע להסדר עם רשות מקרקעי ישראל, אשר במסגרתו מימון חלק מפרויקט יהיה באמצעות השבת המקרקעין של שדה התעופה הקיים באילת.
- ג. רשות מקרקעי ישראל תחזיר לרשות את השטחים הדרושים להקמת הפרויקט בהתאם לעקרונות הנחוגים בין הרשות שדות התעופה לרשות מקרקעי ישראל.
- ד. בתאריך 18 באפריל 2012 פורסם ברשומות צו רשות שדות התעופה (שינוי התוספת לחוק) התשע"ב-2012 לפיו התווסף שדה התעופה "רמון" בתמנע.
- ה. החל מחודש פברואר 2019 נפתח השדה בצורה מדורגת לפעילות תעופתית.

8. חוזר להעברת פעילות התעופה משדה התעופה אילת לשדה תעופה רמון

בתאריך 27 בספטמבר 2016 תתמה הרשות על הסכם עם רשות מקרקעי ישראל לפיו היא מתחייבת למסור את החזקה בשטח של שדה תעופה אילת, תוך 180 ימים ממועד ההפעלה הצפוי של שדה התעופה רמון. בהתאם להסכם מתחייבת רשות מקרקעי ישראל לשלם לרשות עלויות הגירה ופינוי שיאפשרו להקים מחדש בשדה תעופה רמון את המתקנים המשמשים אותה בשדה תעופה אילת, בסכום כולל של כ-363 מיליון ₪.

עלויות ההגירה והפינוי ישולמו כדלקמן:

- א. 120 מיליון ₪ לא יאוחר מ-60 ימים מיום חתימת ההסכם.
- ב. 120 מיליון ₪ עם דיווח הרשות על השלמת הקמתו של שדה תעופה רמון.
- ג. 113 מיליון ₪ עם השלמת פינוי שדה תעופה אילת.
- ד. 10 מיליון ₪ ישולמו במועד סיום עבודות טיהור הקרקע והמים בשדה תעופה אילת.

עד ליום 31 בדצמבר 2018 קיבלה הרשות, על חשבון זמי ההגירה, מרשות מקרקעי ישראל סך של כ-240 מיליון ₪.

הרשות פנתה לרשות המיסים בעניין היבטי המיסוי הנובעים מהסכם זה וביום 25 במרץ 2018 ניתנה עמדת רשות המיסים לפיה מדובר במכירת זכות במקרקעין החייבת במס. כמו כן, ביום 27 בנובמבר 2018 הוציאה רשות המיסים שומת מס לרשות לתשלום בסכום כולל של כ-91 מיליון ₪. הרשות ורשות

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

מקרקעי ישראל סבורות כי החסכם אינו עומד בגדר מכירה ולפיכך הרשות הגישה השגה על שומה זו.

9. העברת פעילות התעופה הכללית משדה תעופה הרצליה לשדה תעופה חיפה

בהתאם להחלטות המועצה הארצית לתכנון ובניה מיום 4 בדצמבר 2018, תכנית המתאר הזמנית המקודמת בימים אלו לשדה תעופה הרצליה תפקע עם אישור תכנון לפיתוח מגורים על שטח השדה או עם

קבלת רישיון הפעלה לשדה תעופה חלופי לתעופה הכללית לפי תמועד המוקדם מבניהם.

במקביל משרד הביטחון נערך לפינוי שטח אשר בשימוש חיל האוויר המצוי בצמוד לשדה התעופה חיפה ובטווח הביניים יוכל לאפשר שימוש מיידי, זמני וחלקי לקליטת פעילות התעופה הכללית עד להשלמת יישום תוכנית תת"ל 74 (הקמת שדה קבע לתעופה כללית).

בהתאם להחלטות מועצת הרשות לפיתוח שדה תעופה חיפה ולצורך חזרת חלוקת המקרקעין שיפנה משרד הביטחון וקביעת השימושים במרחב של שדה תעופה חיפה וסביבתו, נחתם בחודש אוקטובר 2017 הסכם עקרונות בין הרשות, משרד האוצר, חברת נמלי ישראל, רשות מקרקעי ישראל ועיריית חיפה ולהלן עקרונותיו:

עד חודש ספטמבר 2019 תעתיק הרשות את פעילות התעופה הכללית מהרצליה לחיפה, לצורך כך יקצה משרד הביטחון לרשות משבצת קרקע של כ- 60 דונם. ככל שעד ספטמבר 2019 לא תושלם העתקת הפעילות מסיבות שאינן תלויות ברשות, המועד ידחה.

רשות מקרקעי ישראל תשלם לרשות עלויות ההגירה בסך של 130 מיליון ₪ (בחודש נובמבר 2017 התקבלה מקדמה בסך של כ- 30 מיליון ₪).

השטח שיוקצה לרשות יהיה בחזקת הרשות לתקופה של 25 שנה או עד ליישום תת"ל 74 (הקמת שדה קבע לתעופה כללית) לפי המוקדם.

עם הקמת השדה החלופי לתעופה כללית, תוזזו הרשות לרשות מקרקעי ישראל 27 דונם מהשטח שהוקצה (כאמור לעיל).

לרשות אופציה בלתי חוזרת לקבלת כ- 280 דונם מהשטח שיפנה משרד הביטחון לצורך יישום התוכנית המפורטת לשדה תעופה חיפה, במידה והאופציה תמומש, יצורף שטח זה לחסכם החכירה בין הרשות לרשות מקרקעי ישראל.

בתוך שנה מיום חתימת הסכם העקרונות ייתתם חסכם פרטני בין הרשות לבין רשות מקרקעי ישראל (להלן - "רמ"י") במסגרתו תתקצב רמ"י את הליכי הכנת תת"ל 74 לרבות הליכי התכנון, רכישת הקרקע והעתקת התשתיות והפעילות לאתר הנבחר.

לאחר 180 יום מחפסקון הפעילות בשדה התעופה הרצליה, הרשות תשיב את הקרקע לרמ"י, עלות הפינוי והשיקום יחולו על רמ"י.

הרשות בוחנת את ההיבטים שעשויים לנבוע מיישום סיכום העקרונות.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

10. הסכם בין הרשות למשרד הביטחון

בתאריך 17 באוקטובר 2017 חתמה הרשות עם משרד הביטחון על הסכם אשר מסדיר את הקבלה והשימוש בשטחים שיוקצו על ידי משרד הביטחון לרשות לצורך העתקת הפעילות של התעופה הכללית לשדה תעופה חיפה. לחלן עיקרי ההסכם:

משרד הביטחון יעמיד לרשות, ללא תמורה, את המקרקעין המדרשים להעתקת הפעילות. הרשות תבצע ותממן את עבודות תבנוי, תשלום האגרות, האיטלים והמיסים שיוטלו על השטחים הכלולים בהסכם באמצעות דמי ההגירה שתקבל הרשות מרמ"י. עקרונות ההסכם אושרו ע"י מועצת הרשות.

במקביל לקבלת חזקה בחלק משטחי משרד הביטחון, הרשות הגישה בקשה להיתרי בניה לוועדה המקומית חיפה לצורך יישום תכנית הבנוי הנדרשת כתנאי להעתקת הפעילות משדה תעופה הרצליה. ההיתרים טרם התקבלו לאור שינויים שעיריית חיפה מבקשת לבצע בתכנון הכולל של השדה.

11. פינוי טרמינל אזרחי בשדה דב

בתאריך 28 באוקטובר 2012, אישרה ממשלת ישראל את הפסקת הפעילות התעופתית האזרחית ופינוי המתחם האזרחי משדה דב לא יאוחר מיום 30 ביוני 2016.

בעקבות כך, התקיים מו"מ בין רשות שדות התעופה לבין רשות מקרקעי ישראל בעניין עלויות ההגירה אותם תקבל הרשות בגין פינוי השטח והוצאות הכשרת נתבי"ג ושתפי"א הנגזרות מפינוי שדה דב. ביום 12 באוגוסט 2013 נחתם הסכם בין הצדדים לפיו תקבל הרשות החזר עלויות הגירה ע"י לסך של 230 מיליון ₪. עד יום 31 בדצמבר 2018 קיבלה הרשות סך של כ- 225 מיליון ₪.

בתאריך 30 ביוני 2013 הגיעה הרשות להסדר מיסוי עם רשות המיסים בדבר אי חבות במס רווח הון באשר להחזר הוצאות התגירה משדה דב.

בתאריך 25 בינואר 2016 ניתן פסק דין בבית המשפט העליון, לפיו נדחה הפינוי ליום 30 באפריל 2017. בתאריך 14 בפברואר 2017, הגישה המדינה לבית המשפט העליון בקשה דחופה להארכת הפעילות, כדלקמן:

- א. פינוי השדה האזרחי הקיים (למעט המסלול) יתבצע עד ליום 31 באוקטובר 2017.
- ב. הפעילות האזרחית (מובילים אוויריים ופעילות מטוקים) תמשך באמצעות טרמינל זמני שיבנה בשטח הצבאי.
- ג. הפסקת הפעילות האזרחית, ופינוי הטרמינל הזמני, יבוצעו במקביל להפסקת הפעילות הצבאית, לא יאוחר מחודש דצמבר 2018. עלויות אלה יהיו מונקציב המדינה.
- ד. בקשה זו חוגשה ללא הסכמת מנהל הגוש הגדול המתנגד לדחיית המועד לפינוי.

בתאריך 8 במרץ 2017 דן בג"צ בבקשת המדינה להארכת הפעילות בשדה דב ודחה אותה. בתאריך 22 במרץ 2017 אושר חוק שדה תעופה דב הוז (הוראות מיוחדות), התשע"ז-2017 (להלן: "החוק"), לפיו שדה דב ימשיך לשמש כשדה תעופה לתעופה האזרחית כל עוד משמש שדה דב כשדה תעופה לתעופה הצבאית. שר הביטחון יודיע לשר והתחבורה על מועד הפסקת הפעילות הצבאית 60 יום לפני אותו המועד.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

בהתאם לחזרה לאותו החוק הודיע שר הביטחון במכתבו מיום 13 ביוני 2018 כי הפעילות הצבאית בשדה התעופה דב הוז תסתיים ביום 1 ביולי 2019. לפיכך עד מועד זה תופסק התעופה האזרחית בשדה דב, אלא אם החלטת זו תשתנה בהתאם לסעיף 7 לתיקון בחוק. לאחרונה נשלחו הודעות לכל המשתמשים בשדה דב, לצורך העתקת הפעילות לאתרים חלופיים.

12. תוכנית מתאר לשדה תעופה חיפה (תת"ל 80)

בהתאם להנחיות תמ"א 15 ובהתאם לדרישות חוק תכנון ובניה, נדרשת הרשות להסדרה סטטוטורית של שדה תעופה חיפה. שדה תעופה חיפה מעוגן כיום בתוכנית מנדטורית שאינה כוללת את כל שטחו. לפיכך מקדמת הרשות תוכנית תשתית לאומית (תת"ל 80) שתכלול את כל שטח השדה והארכות המסלול, התוכנית מצויה בהליך מתקדם. לאחרונה עלתה דרישה לחגשת כתב שיפוי כתנאי לאישורה. טרם אישור התוכנית על ידי מועצת הרשות, הרשות עורכת סקר שמאי אשר יבחן את היקף החשיפה הצפויה לעת אישור התוכנית. עם השלמת הסקר יובא הנושא לאישור הנהלת הרשות והמועצה.

13. תוכנית מתאר לשדה תעופה נהריה (תת"ל 75)

בהתאם להנחיות תמ"א 15 מקדמת הרשות ביעדה לתשתיות לאומיות תוכנית לשדה תעופה נהריה אשר עד כה טרם הוסדר סטטוטורית. עם קבלת דרישה לכתב שיפוי יובא הנושא להחלטת הנהלת ומועצת הרשות כנדרש.

14. שינויים ותיקוני חקיקה בחוק חרשות

במסגרת חוקי החתייעלות שעברו בשנים האחרונות תוקן חוק חרשות, להלן עיקרי התיקונים:

א. תמלוגים המשולמים לממשלת ישראל

1. לחוק חרשות התווסף סעיף 40ב' לפיו תשלם הרשות באופן חד פעמי תמלוגים נוספים עבור השנים 2016-2018 בשיעור של 12.5% מהכנסותיה למעט הכנסה מאגרות ומשירותים תעופתיים לנוסעים ומטוסים. תשלום התמלוגים בפועל בגין סעיף זה, יתבסס על הכנסות הרשות לשנת 2016 (37.5% מהכנסות הרשות לשנת 2016). תוספת התמלוגים בגין השנים 2016-2018 מסתכמת לסך של כ-610 מיליוני ₪. תמלוגים אלה נזקפו כהוצאה בדוחות הכספיים לשנים 2016-2018.

א 2. לחוק חרשות התווסף סעיף 40ג', שבמסגרתו תשלם הרשות למדינה תמלוגים נוספים בשנים 2017 עד 2019 בסך של 2,880 מיליון ₪ כדלקמן:

1. בשנת 2017 ישולמו 740 מיליון ₪. סכום זה שולם עד לתום שנת 2017.

2. בשנת 2018 ישולמו 940 מיליון ₪. סכום זה שולם במלואו עד לתום שנת 2018.

3. בשנת 2019 ישולמו 1,200 מיליון ₪. סך של 600 מיליון ₪ ישולמו עד ליום 30 ביוני 2019 וסך של 600 מיליון ₪ ישולמו עד ליום 31 בדצמבר 2019.

א 3. התווסף סעיף 1א40 לפיו החל משנת 2020 תשלם הרשות למדינה, תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי, ובלבד שסכום התמלוגים לא יעלה על סכום ההכנסה החייבת השנתית כהגדרתה בחוק. טברה מועצת חרשות, כי גישנה מסוימת, קיים חשש סביר שתשלום התמלוגים ימנע מהרשות לעמוד בהחייבויותיה הקיימות או תצפיות,

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

רשאית מועצת הרשות לפנות לשר התחבורה והאוצר בבקשה להפחית את שיעורי התמלוגים. פנתה המועצה כאמור, רשאים שרי האוצר והתחבורה להורות על הפחתת שיעורי התמלוגים באם שוכנעו כי קיים חשש כאמור. הודעה על כך תימסר לוועדת הכספים של הכנסת.

א.4. תשלומי התמלוגים לפי סעיפים 40א' עד 40ג' לחוק הרשות, יותרו בניכוי לצרכי מס בשנת המס שבה שולמו.

ב. סעיף 58א' לחוק הרשות תוקן כך שהוארכה סמכות מנהל רשות המסים לפטור את הרשות ממש על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסייה תקציבית עד לשנת 2021 כולל. הארכת הפטור כפופה להפקדת הכספים עד לתום שנת 2021 בקופה מרכזית לקצבה. לרשות פטור עד תום שנת 2018. הרשות פנתה לרשות המסים בבקשה להאריך את הפטור עד תום שנת 2021, טרם חתקבל אישור רשות המסים לבקשה זו.

ג. כל נכסי הרשות בנמל התעופה בן גוריון יהיו פטורים מכל אגרה, ארנונה או תשלום חובה אחר, המשתלמים לרשות מקומית.

15. החלטת ממשלה 1873 מיום 11 באוגוסט 2016

במסגרת החלטת הממשלה נקבע כדלקמן:

א. הרשות תהיה פטורה מתשלום בגין הוצאות ביקורת גבולות עד לסכום של 60 מיליון ₪ בשנה, בשנים 2018-2027.

ב. מתן פטור מכלל האגרות לפי תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) התשנ"א-1991, לשדה התעופה רמון. משך הפטור יהיה שלוש שנים מיום הפעלת השדה.

16. לרשות שלוש תחומי פעילות:

א. פעילות תעופתית

עיקר פעילות זו הינה מתן שירותים לנוסעים ולמטוסים כאמור בסעיף 5 לחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977 ובכלל זה הפעלה, ניהול, פיתוח והקמת שדות תעופה המפורטים בתוספת לחוק.

ההכנסות מפעילות תעופתית היוו 60% מכלל הכנסות הרשות בשנת 2018 ו-57% בשנת 2017.

רשות שדות התעופה
דו"ח דירקטוריון

ב. פעילות במסופי גבול יבשתיים

בהתאם לחוק רשות שדות התעופה (הוראת שעה) (תיקון) התשי"ס-1980, מפעילה הרשות את מעברי הגבול היבשתיים בין מדינת ישראל ובין מצרים וירדן.

ג. פעילות מסחרית

עיקר פעילות זו מתבטא במתן שירותים מסחריים לנוסעים בנמלי התעופה, למטוסים ולמטענים באוויר וביבשה. עיקר ההכנסות מתחום פעילות זה נובע מדמי הרשאה לזכיינים המשולמים ע"י בעלי ההרשאה. ההכנסות מפעילות זו היוו 40% מכלל הכנסות הרשות בשנת 2018 ו- 43% בשנת 2017.

17. לקוחות הרשות הינם: חברות תעופה, זכיינים בעלי הרשאה לפעילות כלכלית מסחרית ומקבלי שירותים אחרים.

18. לקוח עיקרי

[Redacted]

19. עונתיות

תנועת הנוסעים והמטוסים מתאפיינת בעונתיות חזקה. עיקר הפעילות הינה בחודשי הקיץ ובחגים (חגי תשרי ופסח) כאשר השיא הינו בחודשים יולי עד ספטמבר, בעוד שבחודשי החורף (ינואר-מרץ) הפעילות מתונה יותר.

20. תביעות תלויות

[Redacted]

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

21. גורמי סיכון

א. תנועת נוסעים

תנועת הנוסעים הבינלאומית מושפעת בעיקר מהנעשה בתחום התיירות, מתמצב הביטחוני ומתמצב הכלכלי בארץ ובעולם. בשנת 2018 גדלה תנועת הנוסעים הבינלאומיים ב- 11% לעומת שנת 2017 והסתכמה בכ- 22.7 מיליון נוסעים.

ב. מטענים

בשנת 2018 גדלה כמות המטען ששונעה בכ- 2.6% לעומת שנת 2017 והסתכמה בכ- 349,687 אלפי טון. בשנת 2018 תנועת מטוסי המטען קטנה ב- 3% לעומת שנת 2017 והסתכמה בכ- 4,288 מטוסים.

ג. שחיקת שער החליפין של הדולר מול השקל

הרשות תשופה לסיכון שבשחיקת שער החליפין של הדולר מול השקל כדלהלן:

1. תכנסות תעופתיות

עד ליום 31 בדצמבר 2008, האגרות התעופתיות היו נקובות בדולר או צמודות לו. בעקבות תיקון תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) (תיקון), התשס"ט- 2008 ותיקון תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) התשנ"א - 1991, האגרות התעופתיות הבינלאומיות מעודכנות אחת לשנה במקדם המושפע מהשינויים של מדד המחירים לצרכן ביתחם לשער החליפין של הדולר. משמעות התיקון שהתכנסה הריאלית השולית מהאגרות התעופתיות נשמרת בין השנים, החשיפה הינה בשינוי שער החליפין של הדולר השוטף במהלך כל השנה לעומת שער החליפין ביום 15 בספטמבר, של השנה הקודמת שנקבע לצורך עדכון האגרות. הרשות פועלת להקטנת החשיפה באמצעות ביצוע עסקאות עניידיות לגידור תזרים המזומנים מהכנסות תעופתיות. ההכנסות התעופתיות של הרשות הסתכמו בשנת 2018 לסך של 2,300 מיליון ₪.

2. הכנסות מסחריות

ההכנסות המסחריות של הרשות, צמודות בחלקן לשער החליפין של הדולר. בשנת 2018 הסתכמו ההכנסות המסחריות של הרשות לסך של 1,531 מיליון ₪, מתוכם סך של 770 מיליון ₪ צמודים לשער החליפין של הדולר ומהווים כ- 50% מסך ההכנסות המסחריות. הרשות פועלת להקטנת החשיפה של ההכנסות המסחריות לשינויים בשער החליפין של הדולר באמצעות חוזי הרשאת חדישים הנקובים בשקלים.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

ד. השפעת מיסוי

עיקר המכירות בחנויות למוצרים פטורי מכס כיום הוא לישראלים היוצאים מן הארץ. פערי המחירים יוצרים אטרקטיביות ברכישת מוצרים פטורי מכס. שיעורי המכס והמיסים נקבעים בתקנות שבאחריות ממשלת ישראל. מדיניות ממשלות ישראל בשנים האחרונות הייתה להקטין את שיעורי המס המוטלים על מוצרים מיובאים. במידה ותימשך מגמת הקיטון בשיעור המס עלול הדבר לפגוע בהיקף המכירות בחנויות הדיוטי פרי ובכך גם לפגוע בהכנסות הרשות.

ה. ביטוח צד ג' בגין סיכוני מלחמה וטרור

לרשות כיסוי ביטוחי בגין סיכוני מלחמה וטרור בגבול אחריות של 1 מיליארד דולר מחברות ביטוח בינלאומיות.

ב. מצב כספי

הדוחות הכספיים של הרשות נערכו בהנאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS"). תקנים אלה כוללים:

1. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
2. תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
3. הבהרות לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC). עיקרי המדיניות החשבונאית יושמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים אלה. דוחות כספיים אלו נערכו גם בהתאם להוראות סעיפים 38 ו-40 שבחוק הרשות והחלטות הרשות תנובעות מהן.
4. הנכסים השוטפים מסתכמים ב- 2,751 מיליון ₪ לעומת 3,491 מיליון ₪ בשנת 2017.
5. הרכוש הקבוע מסתכם ב- 5,148 מיליון ₪ והוא מהווה 59% מסך המאזן. בשנת 2018 הושקע ברכוש קבוע סך של כ- 773 מיליון ₪, לעומת 787 מיליון ₪ בשנת 2017.
6. הרכוש האחר, נטו מסתכם ב- 561 מיליון ₪ והוא מהווה 6.4% מסך המאזן.
7. ההתחייבויות חשופות של הרשות הסתכמו ב- 1,256 מיליון ₪, לעומת 1,109 מיליון ₪ בשנת 2017.
8. ההתחייבויות שאינן שוטפות הסתכמו לסך של 1,593 מיליון ₪, לעומת 1,545 מיליון ₪ בשנת 2017. עיקר ההתחייבויות לשנת 2018 הינן בגין התפרשה לרביעיות לפי סעיף 197 לחוק תכנון ובניה בסך של 996 מיליון ₪.
9. השינויים בקרנות הרשות נובעים מהפסד השנה בסך של כ- 347 מיליון ₪ מקיטון בקרן הונית בגין גידור תזרים מזומנים בסך של 94 מיליון ₪, ומדידות מחודש בגין הוצאות לתוכנית להטבות לעובדים בסך של כ- 35 מיליון ₪.

רשות שדות התעופה
דו"ח דירקטוריון

ג. תוצאות הפעילות העסקית

1. נתוני פעילות בינלאומית:

	2017	2018	שינוי ב %	
נוסעים	20,438,240	22,696,545	11%	
מטוסים	141,818	156,397	10.3%	

2. הכנסות הרשות בשנת 2018 הסתכמו בכ- 3,831 מיליון ₪ לעומת 3,605 מיליון ₪ בשנת 2017, גידול בשיעור של 6.3%.

3. סך הוצאות בשנת 2018 הסתכמו לסך של כ- 4,120 מיליון ₪ לעומת סך הוצאות של כ- 3,627 מיליון ₪ בשנת 2017. הגידול בהוצאות נובע בעיקר מעליה בתשלומים לממשלה בגין תשלומי תמלוגים בסך 200 מיליון ₪ בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה לחשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018)

4. והפסד התפעולי בשנת 2018 הסתכם ב- 289 מיליון ₪ לעומת הפסד תפעולי של 22 מיליון ₪ בשנת 2017.

5. הוצאות המימון, נטו בשנת 2018 הסתכמו ב- 62 מיליון ₪ לעומת הכנסות מימון, נטו בסך של 92 מיליון ₪ בשנת 2017.

6. והפסד בשנת 2018 הסתכם ב- 347 מיליון ₪ לעומת רווח נקי בסך של 78 מיליון ₪ בשנת 2017.

7. הגירעון הכולל בשנת 2018 הסתכם ב- 406 מיליון ₪ לעומת גירעון כולל של 193 מיליון ₪ בשנת 2017.

רשות שדות התעופה
דו"ח דירקטוריון

ד. נזילות

תזרים המזומנים מפעילות שוטפת בשנת 2018 הסתכם בעודף של 313 מיליון ₪ לעומת גרעון של 3 מיליון ₪ בשנת 2017.

תזרים המזומנים לרכישת נכסים קבועים בשנת 2018 הסתכם ב- 773 מיליון ₪ לעומת 787 מיליון ₪ בשנת 2017.

יתרת המזומנים ליום 31 בדצמבר 2018 מסתכמת ב- 693 מיליון ₪ לעומת 747 מיליון ₪ בשנת 2017. יתרת המזומנים מיועדת לביצוע תקציבי הפיתוח וזמאושרים בשנים הקרובות (ראה סעיף א'6) לעיל).

ה. מקורות מימון

יתרת ההלוואות מבנקים ליום 31 בדצמבר 2018 מסתכמת ב- 62 מיליון דולר.

מועצת הרשות מודה להנהלת הרשות ולעובדיה על עבודתם המסורה ועל תרומתם להתפתחות הרשות ולקידום עסקיה.

יעקב גנות
המנהל הכללי

נועה צור
מיימ יו"ר המועצה

רשות שדות התעופה בישראל

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2018

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	דוחות על המוצב הכספי
4	דוחות רווח והפסד
5	דוחות על הרווח הכולל
5	דוחות על השינויים בקרנות
6-7	דוחות על תזרימי המזומנים
8-82	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים
לחברי המועצה וההנהלה של
רשות שדות התעופה בישראל

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של רשות שדות התעופה בישראל (להלן "הרשות") לימים 31 בדצמבר 2018 ו-2017 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בקרנות והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018. דוחות כספיים אלה הינם באחריות המועצה וההנהלה של הרשות. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ל"ג - 1973. על - פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים תצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי המועצה וההנהלה של הרשות וכן הערכת נאותות התצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המחולקות, את המצב הכספי של הרשות לימים 31 בדצמבר 2018 ו-2017 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בקרנות ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 22 בדוחות הכספיים בדבר תביעות משפטיות, שהוגשו נגד הרשות, לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבנייה.

בכבוד רב,

RSM שיף הזנפרץ ושות'
רואי חשבון

תל-אביב, 4 לאפריל, 2019

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על המצב הכספי

2017	2018
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

באור

17	19	14	התחייבויות שוטפות
443	591	15	אשראי מטאגדיים בקניינים
550	508	16	הפרויביות לספקים ולפתגי שירותים
19	19	17	זכאים ויתרות זרות
80	40	18	מבשלת ישראל
---	79	9	הפרשות
1,109	1,256		מכשירים פיננסיים נגזרים

2017	2018
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

באור

747	693	6	נכסים שוטפים
154	1,277	7	מזומנים ושויי מזומנים
1,982	435	8	השקעות פנימיות
26	---	9	השקעות ליאון קצר
241	214	10	מכשירים פיננסיים נגזרים
316	112	11	לקוחות
25	20	11	חייבים ויתרות חובה
3,491	2,751	13	מלאי חומרי אחזקה

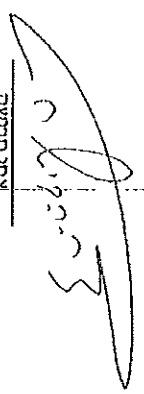
1,018	1,026	18	התחייבויות שאינן שוטפות
207	206	19	הפרשות
29	55	20	התחייבויות לראגאדיים בקניינים
291	306	21	הכנסות מראש
1,545	1,593		הטבות לעובדים

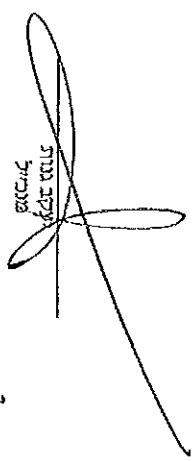
התחייבויות ותלויות והתקש רגילות

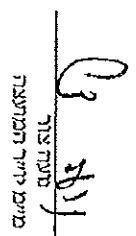
6,280	5,868		קדונות
25	(691)		קידו לפיטוח ולהרחבת השירותים
6,305	5,899		קידו בגין גידור הריסיי מזומנים
8,959	8,748		

8,959	8,748

הראורים המפורטים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נתי תמייר
סמנלל לללללל וכלספיים

נתי תמייר
סמנלל לללללל וכלספיים

נתי תמייר
סמנלל לללללל וכלספיים

4 באפריל 2019
האורד אשור והדוחות הכספיים

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2016	2017	2018		
במיליוני ש"ח				
			באור	
				הכנסות
465	515	589	א23	מאגרות ושרותים למטוסים
1,351	1,532	1,711	ב23	מאגרות ושרותים לנוסעים
1,626	1,558	1,531		מפעילות מסחרית
<u>3,442</u>	<u>3,605</u>	<u>3,831</u>		
				הוצאות
1,219	1,394	1,563		שכר עבודה ונלוות
592	667	730	ג23	אחזקה ותפעול
374	380	386	ד2,13	פחית
182	86	97	ה16	דמי חכירה
141	139	158	ו23	כלליות
222	962	1,162	ז1	תשלומים לממשלת ישראל
(26)	(1)	24	ח23	הוצאות (הכנסות) אחרות
<u>2,704</u>	<u>3,627</u>	<u>4,120</u>		
<u>738</u>	<u>(22)</u>	<u>(289)</u>		רווח (הפסד) תפעולי
45	111	12		הכנסות מימון
(21)	(19)	(74)		הוצאות מימון
<u>24</u>	<u>92</u>	<u>(62)</u>	ט23	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
762	70	(351)		רווח (הפסד) לפני מיסים
(460)	8	4	י25	מיסים על הכנסה
<u>302</u>	<u>78</u>	<u>(347)</u>		רווח נקי (הפסד)

הכאורים המצורפים לדוחות הכספיים מחוויים חלק בלוגי נפרד' מהם.

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
302	78	(347)
(1)	(320)	35
(14)	49	(94)
287	(193)	(406)

רווח נקי (הפסד)

רווח (הפסד) מנדידה מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים

רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים, נטו

סה"כ רווח (הפסד) כולל לשנה

דוחות על השינויים בקרנות

סה"כ	קרוז בגין גידור תזרימי מזומנים, נטו	קרוז לפיתוח והרחבת השרותים
מיליוני ש"ח		
6,211	(10)	6,221
302	---	302
(1)	---	(1)
(14)	(14)	---
6,498	(24)	6,522
78	---	78
(320)	---	(320)
49	49	---
6,305	25	6,280
(347)	---	(347)
35	---	35
(94)	(94)	---
5,899	(69)	5,968

יתרה ליום 1 בינואר 2016

העברה מדוח רווח והפסד

מזיזון מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים

העברה מדוח על תזרווח הכולל בגין עסקאות גידור מזומנים, נטו

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

העברה מדוח רווח והפסד

מזיזות מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים

העברה מדוח על הרווח הכולל בגין עסקאות גידור מזומנים, נטו

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

העברה מדוח רווח והפסד

מזיזות מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים

העברה מדוח על הרווח הכולל בגין עסקאות גידור מזומנים, נטו

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

ותאוריים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על תזרימי המזומנים

לשנת שהסתובבה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
		תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
		רווח נקי (הפסד)
302	78	(347)
		התאמות הדרושות כדי להציג את
562	(81)	660
864	(3)	313
		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
		השקעה בנכסים קבועים
(770)	(787)	(773)
120	134	---
61	744	77
(110)	315	347
19	---	---
(680)	406	(349)
		תזרימי מזומנים מפעילות מימון
		פרעון הונחיביות מתאגידים בנקאיים לזמן ארוך
(16)	(16)	(18)
(8)	---	---
(24)	(16)	(18)
160	387	(54)
200	360	747
360	747	693
		עלית (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

תבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מחוברים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על תזרימי המזומנים

נספח א'

תחאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
374	380	386
(3)	(3)	(3)
(63)	(86)	(58)
(4)	(25)	19
(2)	(3)	5
35	(15)	27
13	(198)	204
169	---	---
57	(57)	---
(38)	68	148
(17)	(1)	(32)
4	(9)	11
37	(132)	(47)
<u>562</u>	<u>(81)</u>	<u>660</u>

הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:

פחת והפחותות
הכנסות מראש
שינוי בחטבות לעובדים וכספי תוכנית, נטו
שינוי בחתחייבות לתאגידים בנקאיים

שינויים בסעיפי רכוש וחתחייבויות:

שינוי במלאי תומרי אחזקה
שינוי בלקוחות
שינוי בוויבנים ויתרות חובה
שינוי במסים נזילים
שינוי בחתחייבות לממשלת ישראל
שינוי בספקים ונותני שירותים
שינוי החפרשות
מכשירים פיננסיים נגזרים
שינוי בזכאים ויתרות זכות

נספח ב'

פעילות שלא במזומן

(249)	---	34
(239)	---	---
---	---	1,200

הפרשות בגין רכוש קבוע ורכוש אחר

זמיני חגירה רמיים

שינוי ייעוד השקעות זמן קצר

מידע נוסף על תזרימי המזומנים

מזומנים ששולמו במשך השנה עבור:

24	16	17
225	38	10

ריבית

מסים על הכנסה

מזומנים שהתקבלו במשך השנה עבור:

93	85	73
59	1	4

ריבית

מסים על הכנסה

חבאורים הנצורפים לדוחות הכספיים מחויבים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי

הרשות ותפקידיה

א. רשות שדות התעופה בישראל (להלן: "הרשות") הוקמה על פי חוק רשות שדות התעופה - התשלי"ז - 1977 (להלן: "חוק הרשות") והחלה לפעול ביום 15 ביוני 1977.

ב. תפקידי הרשות בהתאם לסעיף 5 לחוק הרשות הינם לתחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את שדות התעופה שפורטו בתוספת לחוק הרשות [בן-גוריון, אילת, תמנע על שם אילן ואסף רמון, חיפה, יצחק בן-יעקב (מחניים) והרצליה] ועל פי הצווים שהוצאו מכוח חוק הרשות (שדה דב ועובדה), לבצע בהם פעולות תכנון ובניה ולתת לתם שירותים נלווים. כמו כן, נוטל על הרשות לתכנן ולהקים שדה תעופה שנקבע בתוכנית אב של שדות תעופה שאישר שר התחבורה וכן לנקוט באמצעים לביטחונם של שדות התעופה ושל בני האדם, הטובין, כלי הטיס, המבנים, המתקנים והציוד שבהם. בהתאם לחוק רשות שדות התעופה (הוראות שעה) (תיקון), התשי"ס - 1980, על הרשות לתחזיק, להפעיל לפתח ולנהל את מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים.

ג. בהתאם לאמור בחוק הרשות, הרשות נתונה לפיקוח הכללי של שר התחבורה, וכן לפיקוח ובקרה של רשות תעופה אזרחית מכוח חוק הטיס התשע"א - 2011. האגרות משולמות לרשות עבור השימוש בשדות התעופה ועבור שירותים אחרים הניתנים על ידה. תעריפי האגרות נקבעים על ידי שר התחבורה בתקנות הטעונות אישור ממשלה וועדת הכלכלה של הכנסת.

ד. סעיף 7 לחוק הרשות קובע, כי קו מנחה בפעולות הרשות הוא לנהל את כלל שדותיה, ועד כמה שניתן - כל שדה תעופה משדותיה, על יסוד חישובים כלכליים וכמפעל הנושא את עצמו.

ה. על פי סעיף 40 לחוק הרשות, עודף ההכנסות על ההוצאות ישמש ליצירת קרנות לחידוש ומבנים, המתקנים והציוד, לפיתוח שדות התעופה והרחבת השירותים.

ו. בהתאם לחוק הרשות, התחייבה ממשלת ישראל להעביר לרשות, מקרקעין, מטלטלין ושאר נכסים וזכויות של המדינה, שנמצאו בתחומי שדות התעופה ערב תחילתו של חוק הרשות. כמו כן התחייבה ממשלת ישראל להעביר לרשות את כל הזכויות והסמכויות של המדינה וכל החובות וההתחייבויות המוטלות על המדינה בהסכמים, בהתקשרויות ובעסקאות שהיו בני תוקף לגבי שדות התעופה ערב תחילתו של חוק הרשות.

בעקבות החתימה על הסדר העברת הנכסים, נחתם ביום 16 בנובמבר 2004 הסכם חכירה עם רשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י"), אשר הסדיר את הזכויות במקרקעי שדות התעופה של הרשות עד לשנת 2026, עם זכות הארכה לתקופה של 49 שנים (ראה באור 16 ב'). בהתאם לסעיף 46 לחוק הרשות אישרה ועדת הכלכלה של הכנסת ביום 6 בדצמבר, 2005 את ההסכם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

הרשות ותפקידיה – (המשך)

ז. ביום 31 לינואר 2013, תתמה הרשות עם רמ"י על תוספת להסכם התכירה מיום 16 בנובמבר 2004, לפיו שדה התעופה תמנע התוסף לרשימת השדות בהגדרת המקרקעין ושדות התעופה בהסכם המקורי, ונאוי ההסכם העיקרי יחול גם על שדה תעופה תמנע.

ח. ביום 1 בינואר 1997 נכנס לתוקפו חוק החסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ז - 1996. במסגרת חוק זה בוטל סעיף 48 לחוק הרשות אשר קבע כי דין הרשות לענין מסים כדין המדינה. כמו כן ביטל החוק את הפטורים ממסים וקבע שורה של הוראות ייחודיות לרשות לצורך חישוב הכנסתה החייבת.

ט. ביום 30 באפריל 2018 קיבלה מועצת הרשות התלטה לפיה היא ממליצה בפני שר התחבורה לגרוע את שדה תעופה עטרות מרשימת השדות אשר באחריות רשות שדות התעופה.
ביום 3 בדצמבר 2018 פורסם ברשומות, צו רשות שדות התעופה (שינוי התוספת לחוק), חתשע"ח-2018 בדבר גריעת שדה תעופה עטרות מהתוספת לחוק.

מסופי הגבול היבשתיים

א. בהתאם לחוק רשות שדות התעופה (הוראת שעה), התש"ס - 1980, על זרשות להחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים עם מצרים - טאבה וניצנה, מסופי הגבול עם ירדן - יצחק רבין, גשר אלנבי ונחיר הירדן (להלן: "מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים"). חוק הרשות קובע כי "שר התחבורה רשאי בצו, בהתייעצות עם המועצה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להוסיף מסוף מועבר לרשימת שבתוספת או לגרוע ממנה".

ב. בתאריך 16 ביולי 2007, נחתם הסכם בין הרשות לבין משרד האוצר בדבר הארכת "סיכום רשת הביטחון" עד ליום 31 בדצמבר 2007.
במסגרת ההסכם נקבע שבמידה והוצאות תפעול מסופי הגבול היבשתיים בתוספת התשקעות בציד ובמבנים, גבוהות מהכנסות מסופי הגבול היבשתיים - ימומן ההפרש על ידי הממשלה. במידה ויהיה עודף הכנסות על הוצאות הכוללות השקעות, העודף יוחזר לממשלה (להלן: "רשת הביטחון").

ג. הרשות ומשרד האוצר קיימו דיונים באשר להארכת ההסכם להפעלת מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים וזאת בתחולה מיום 1 לינואר 2008. במסגרת הדיונים התגבש הסכם שאושר ונחתם על ידי הרשות בתאריך 4 לדצמבר 2008, אך טרם נחתם על ידי משרד האוצר.
בסיכום דיון מיום 9 לנובמבר 2009 בין משרד האוצר לבין הרשות הוחלט כדלקמן:

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

מסופי הגבול היבשתיים - (המשך)

1. הרשות ממשיכה להפעיל את מסופי הגבול שבאחריותה בהתאם לכללים שהיו נהוגים בתקופה שקדמה ליום 31 לדצמבר 2007.
  2. עודף ההכנסות על ההוצאות השוטפות והוצאות הפיתוח לשנת 2008 עמד על כ- 24.4 מיליון ש"ח.
  3. הסכום בסעיף 2 ועודף ההכנסות שיווצר משנת 2009 ישאר בידי הרשות עד לסיכום סופי לגבי התקופה מיום 1 לינואר 2008. הסכומים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן.
- ז. ייעוד העודפים הנייל היו למימון פעילות הפיתוח, למימון תביעות המתבצעות בעקבות הליכים משפטיים ולמימון גירעונות שוטפים עתידיים במסופי הגבול.
- ה. בסיכום דיון שהתקיים ביום 31 לינואר 2018 עם סגנית הממונה על התקציבים במשרד האוצר, נקבע כי עד ליום 4 לאוגוסט 2018, יפעלו הצדדים לעיגון רשת ביטחון למעברי הגבול. הרשות והמדינה ממשיכים לנהל דיונים בנושא, כאשר ההבנה בין הצדדים שרשת הביטחון ממשיכה להתקיים.
- ו. הכנסות והוצאות התפעול של מסופי הגבול היבשתיים אינן מוצגות בדוחות רווח והפסד (ראו באור 16 ג).
- ז. פעילות מסופי הגבול היבשתיים רשומה כמלכ"ר לעניין מע"מ.

שינויים ותיקוני תקיקה בחוק הרשות

במסגרת חוקי ההתייעלות שעברו בשנים האחרונות תוקן חוק הרשות, להלן עיקרי התיקונים:

א. תמלוגים חמשולמים לממשלת ישראל -

1. א. לחוק הרשות התווסף סעיף 40' לפיו תשלם הרשות באופן חד פעמי תמלוגים נוספים עבור השנים 2016-2018 בשיעור של 12.5% מהכנסותיה למעט הכנסה מאגרות ומשירותים תעופתיים לנוסעים ומטוסים. תשלום התמלוגים בפועל בגין סעיף זה, יתבסס על הכנסות הרשות לשנת 2016. (37.5% מהכנסות הרשות לשנת 2016). תוספת התמלוגים בגין השנים 2016-2018 מסותכמת לסך של כ-610 מיליוני ש"ח. תמלוגים אלה נוקפו כהוצאה בדוחות הכספיים לשנים 2016-2018.
2. א. לחוק הרשות התווסף סעיף 40ג, שבמסגרתו תשלם הרשות למדינה תמלוגים נוספים בשנים 2017 עד 2019 בסך של 2,880 מיליון ש"ח כדלקמן:

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי - (המשך)

שינויים ותיקוני חקיקה בחוק הרשות (המשך)

1. בשנת 2017 ישולמו 740 מיליון ש"ח. סכום זה שולם עד לתום שנת 2017.
2. בשנת 2018 ישולמו 940 מיליון ש"ח. סכום זה שולם במלואו עד לתום שנת 2018.
3. בשנת 2019 ישולמו 1,200 מיליון ש"ח. סך של 600 מיליון ש"ח ישולמו עד ליום 30 ביוני 2019 וסך של 600 מיליון ש"ח ישולמו עד ליום 31 בדצמבר 2019.

- א 3. לחוק הרשות הנוסף סעיף 1א40 לפיו החל משנת 2020 תשלם הרשות למדינה, תמלוגים בשיעור של 50% מתרווח השנתי הנקי, ובלבד שסכום התמלוגים לא יעלה על סכום ההכנסה החייבת השנתית כהגדרתה בחוק. סברת מועצת הרשות, כי בשנה מסוימת, קיים חשש סביר שתשלום התמלוגים ימנע מהרשות לעמוד בהחייבויותיה חקיימות או הצפויות, רשאית מועצת הרשות לפנות לשר התחבורה והאוצר בבקשה להפחית את שיעורי התמלוגים. פנתה המועצה כאמור, רשאים שרי האוצר והתחבורה להורות על הפחתת שיעורי התמלוגים באם שוכנעו כי קיים חשש כאמור. הודעה על כך תימסר לוועדת הכספים של הכנסת.
- א 4. תשלומי התמלוגים לפי סעיפים 4א עד 4ג לחוק הרשות, יותרו בניכוי לצרכי מס בשנת המס שבה שולמו.

- ב. סעיף 58א לחוק הרשות תוקן כך שהוארכה סמכות מנהל רשות המסים לפטור את הרשות ממס על הרווחים שהופקו מהכספים המיועזים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2021 כולל. הארכת הפטור כפופה להפקדת הכספים עד לתום שנת 2021 בקופה מרכזית לקצבה. לרשות פטור עד לתום שנת 2018. הרשות פנתה לרשות המיסים בבקשה להאריך את הפטור עד לתום שנת 2021, טרם התקבל אישור רשות המיסים לבקשה זו.

- ג. כל נכסי הרשות בנמל התעופה בן גוריון יהיו פטורים מכל אגרה, ארנונה או תשלום חובה אחר, המשתלמים לרשות מקומית.

החלטת ממשלת 1873 מיום 11 לאוגוסט 2016

במסגרת החלטת הממשלה נקבע כדלקמן:

- א. הרשות תהיה פטורה מתשלום בגין הוצאות ביקורת גבולות עד לסכום של 60 מיליון ש"ח בשנה, בשנים 2017-2018.
- ב. מתן פטור מכלל האגרות לפי תקנות רשות שדות התעופה (אגרות), חותשני"א-1991, לשדה התעופה רמון. משך הפטור יהיה שלוש שנים מיום הפעלת השדה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

ביטוח צד ג' בגין סיכוני מלחמה וטרור

הרשות מבוטחת בביטוח צד ג' בגין סיכוני מלחמה וטרור באמצעות חברת ביטוח בינלאומית בגבול אחריות של 1 מיליארד דולר.

פיתוח שדות תעופה ופרויקטים

תקציב הפיתוח של רשות שדות התעופה לביצוע פרויקטים שונים ממומן ממקורות עצמיים של הרשות. תקציב הפיתוח לפעילות תעופתית מיועד לפרויקטים לשיפור הביטחון, הביטחון ושמירה על רמת השירות ובתוך כך גם שיפור התשתיות התעופתיות והגדלת הקיבולת. הצעת תקציב הפיתוח לשנים 2019 ואילך מסתכמת ב- 3,719 מיליוני ש"ח (לא כולל פיתוח מסופי חגבול). מתוך סכום זה מוקפאים סך של 264 מיליוני ש"ח עד לקבלת אישור נוסף בכתב מנציגי האגף לתכנון כלכלי במשרד התחבורה ואגף התקציבים במשרד האוצר ומועצת הרשות.

לתן פירוט פרויקטים עיקריים:

1. שדה תעופה תמנע – 1,817 מיליון ש"ח.
2. טרמינל 3 שלב ב' (זרוע רביעית) – 593 מיליון ש"ח.
3. בידוק טכנולוגי אוטמטי HBS -- 385 מיליון ש"ח.
4. השקעות במערכות מיון ובידוק – 267 מיליון ש"ח.
5. החלפה, שדרוג והתאמת מכונות בידוק LEVEL 3 - 215 מיליון ש"ח.
6. התאמת טרמינל 1 לגידול בתנועת הנוסעים -- 179 מיליון ש"ח.
7. תכנון וקידום זמינות טרמינל נוסעים נוסף בנתביג – 80 מיליון ש"ח.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי -- (המשך)

שדה תעופה רמון על שם אילן ואסף רמון בתמנע

ביום 24 ליולי 2011 התקבלה החלטת ממשלה בדבר מימון, הקמה והפעלת שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי בתמנע למרחב אילת. ההחלטה הינה המושך להתלטות ממשלה קודמות, מיום 1 לפברואר 2009 ומיום 8 ליולי 2010. להלן תמצית החלטת הממשלה מיום 24 ליולי 2011:

- א. בהתאם לסעיף 5 לחוק הרשות, נקבע כי הרשות תקים שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי למרחב אילת בתמנע, וכי על שר התחבורה להוסיף את שדה תעופה תמנע לתוספת בחוק הרשות.
- ב. מימון הפרויקט יחול במלואו על הרשות והיא תהיה רשאית לגייס חלק מעלות הפרויקט ממקורות חיצוניים. כמו כן הרשות תהיה רשאית להגיע להסדר עם רמיי, אשר במסגרתו מימון חלק מהפרויקט יחיה באמצעות השבת המקרקעין של שדה התעופה הקיים באילת.
- ג. רמיי תחכיר לרשות את השטחים הדרושים להקמת הפרויקט בהתאם לעקרונות הנהוגים בין הרשות לרמיי. גבולות המקרקעין והסכם החכירה יגובשו בין הרשות לרמיי.
- ד. בתאריך 18 לאפריל 2012 פורסם ברשומות צו רשות שדות התעופה (שינוי התוספת לחוק) התשע"ב-2012 לפיו התווסף שדה התעופה ותמנע.
- ה. החל מחודש פברואר 2019 נפתח השדה בצורה מזווגת לפעילות תעופתית.

חווה להעברת פעילות התעופה משדה התעופה אילת לשדה תעופה רמון

בתאריך 27 לספטמבר 2016 חתמה הרשות על הסכם עם רשות מקרקעי ישראל לפיו מתחייבת הרשות למסור את החזקת בשטח של שדה תעופה אילת, תוך 180 ימים ממועד הופעלה הצפוי של שדה התעופה רמון. בהתאם להסכם התחייבה רשות מקרקעי ישראל לשלם לרשות עלויות הגירה ופינוי שיאפשרו להקים מחדש בשדה התעופה רמון את המתקנים המשמשים אותה בשדה תעופה אילת, בסכום כולל של כ- 363 מיליוני ש"ח.

עלויות ההגירה והפינוי ישולמו כדלקמן:

- א. 120 מיליון ש"ח לא יאוחר מ-60 ימים מיום חתימת ההסכם.
- ב. 120 מיליון ש"ח עם דיווח הרשות על השלמת חקמתו של שדה תעופה רמון.
- ג. 113 מיליון ש"ח עם השלמת פינוי שדה תעופה אילת.
- ד. 10 מיליון ש"ח ישולמו במועד סיום עבודות טיהור הקרקע והמים בשדה תעופה אילת.

עד ליום 31 לדצמבר 2018 קיבלה הרשות 240 מיליון ש"ח. בהתאם לחוות דעת חשבונאית שקיבלה הרשות, דמי ההגירה בסך של 353 מיליון ש"ח הוצגו בקיזוז מעלות הבנייה של שדה תעופה רמון.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (תמשך)

חזוה להעברת פעילות התעופה משדה התעופה אילת לשדה תעופה רמון (תמשך)

עוד בטרם חתימת החסכם פנתה הרשות למחלקה המקצועית ברשות המיסים בבקשה להכרעה מקדמית בשאלת המיסוי החל על חתכם. ביום 25 למרץ 2018 ניתנה עמדת רשות המיסים לפיה מדובר במכירת זכויות במקרקעין חייבת במס. הרשות ורמיי סבורות כי החסכם אינו בגדר מכירה של זכות במקרקעין, כהגדרתה בחוק מיסוי מקרקעין. משלא עלה בידן לשכנע את רשות המיסים, פנתה הרשות ליועץ המשפטי לממשלה בבקשה לדון בנושא ובמכלול הטיעונים של הרשות ורמיי לפיהן מדובר בהחלפת מקרקעין מכות צו רשות מוסמכת הפטורה ממס, הבקשה לא נענתה על ידי היועץ המשפטי לממשלה. בהתאם לכך רשמה הרשות בספרייה בשנת 2016 הפרשה למס בסך של 88 מיליון ש"ח. בתאריך 27 לנובמבר 2018 הוציאה רשות המיסים שומות מס לרשות בטכום כולל של כ- 91 מיליון ש"ח לא כולל ריבית והפרשי הצמדה. בתאריך 28 לפברואר 2019 הגישה הרשות השגה על שומה זו.

פינוי טרמינל אזרחי בשדה דב

1. בתאריך 28 לאוקטובר 2012, אישרה ממשלת ישראל את הפסקת הפעילות ותעופתית האזרחית ופינוי המתחם האזרחי משדה דב לא יאוחר מיום 30 ליוני 2016.
2. בעקבות כך, התקיים מו"מ בין רשות שדות התעופה לבין רשות מקרקעי ישראל בעניין עלויות ההגירה אותם תקבל הרשות בגין פינוי ושטח והוצאות הכשרת נתבי"ג ושתפ"א הנגזרות מפינוי שדה דב ובמנהלכו נחתם חסכם ביום 12 לאוגוסט, 2013 לפיו תקבל הרשות החזר עלויות הגירה עז' לסך של 230 מיליון ש"ח. עד ליום 31 לדצמבר 2018 קיבלה הרשות סך של כ- 225 מיליון ש"ח.
3. בתאריך 30 ליוני 2013 הגיעה הרשות לחסדר מיסוי עם רשות המיסים בדבר אי חבות במס רווח הון באשר להחזר הוצאות ההגירה משדה דב.
4. בתאריך 25 לינואר 2016 ניתן פסק דין בבית המשפט העליון, לפיו נדחה פינוי שדה דב ליום 30 לאפריל 2017.
5. בתאריך 14 לפברואר 2017, הגישה המדינה לבית המשפט העליון בקשה דחופה לחארכת הפעילות, כדלקמן:
  - א. פינוי הטרמינל האזרחי הקיים (למעט המסלול) יתבצע עד ליום 31 לאוקטובר 2017.
  - ב. הפעילות האזרחית (מובילים אוויריים ופעילות מסוקים) תמשך באמצעות טרמינל זמני שיבנה בשטח הצבאי.
  - ג. הפסקת הפעילות האזרחית, ופינוי הטרמינל הזמני, יבוצעו במקביל להפסקת הפעילות הצבאית, לא יאוחר מחודש דצמבר 2018. עלויות אלה יחיו מותקציב המדינה.
  - ד. בקשה זו הוגשה ללא הסכמת מנהלי הגוש הגדול המתנגדים לדחיית הכוועד לפינוי.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

פינוי טרמינל אזרחי בשדה דב (המשך)

- בתאריך 8 למרץ 2017 דן בג"צ בבקשת המדינה להארכת הפעילות בשדה דב ודחה אותה.
- בתאריך 22 למרץ 2017 אושר חוק שדה תעופה דב הו (חוראות מיוחדות), התשע"ז- 2017 (להלן: "החוק"), לפיו שדה דב ימשיך לשמש כשדה תעופה לתעופה אזרחית כל עוד משמש שדה דב כשדה תעופה לתעופה הצבאית. שר הביטחון יודיע לשר התחבורה על מועד הפסקת הפעילות הצבאית 60 יום לפני אותו תמועד. בהתאם להוראות החוק הודיע שר הביטחון במכתבו מיום 13 ביוני 2018 כי הפעילות הצבאית בשדה התעופה דב הו תסתיים ביום 1 ביולי 2019. לפיכך עד מועד זה תופסק התעופה האזרחית בשדה דב, אלא אם החלטה זו תשתנה בהתאם לסעיף 7 לתיקון בחוק. לאחרונה נשלחו הודעות לכל המשתמשים בשדה דב, לצורך העתקת הפעילות לאתרים חלופיים.

פינוי בסיס חיל האוויר סמוך לנתב"ג

- בתאריך 12 לאפריל 2010 ניתנה החלטה במסגרת הליך גישור שנערך בין תעשייה אווירית לבין הרשות לעניין חלוקת השטחים שפזרו על ידי חיל האוויר. במסגרת ההחלטה תחם המגשר את השטחים, אשר לזעתו יש להעביר לתזקתה של הרשות ואת השטחים שיועברו לתעשייה האווירית.
- בתאריך 5 לספטמבר 2012 במסגרת מסמך עקרונות לפינוי שדה דב בין הרשות, רמ"י ומשרד האוצר נקבע כי רמ"י תקצה לרשות חלק משטחי בח"א 27, בהתאם לפסק בוררות בין הרשות לתעשייה האווירית.
- במסגרת החסכם שנחתם ב 12 לאוגוסט 2013 עם רמ"י בעניין העברת הפעילות התעופתית-האזרחית מעבירה רשות מקרקעי ישראל לרשות כ- 1,000 דונמים. תוספת הקרקעות התווספה לחסכם החכירה מיום 16 לנובמבר 2004.

תוכנית מתאר לשדה תעופה חיפה (תת"ל 80)

בהתאם להחלטות תמ"א 15 ובהתאם לדרישות חוק תכנון ובניה, נדרשת הרשות להסדרה סטטוטורית של שדה תעופה חיפה. שדה תעופה חיפה מעוגן כיום בתוכנית מנדטורית שאינה כוללת את כל שטחו. לפיכך מקדמת הרשות תוכנית תשתית לאומית ("תת"ל 80") שתכלול את כל שטח השדה והארכת המסלול, התוכנית מצויה בהליך מתקדם. לאחרונה עלתה דרישה להגשת כתב שיפוי כתנאי לאישורה. טרם אישור התוכנית על ידי מועצת הרשות, הרשות עורכת סקר שמאי אשר יבחן את היקף החשיפה הצפוי לעת אישור התוכנית. עם השלמת הסקר יובא הנושא לאישור הנחלת הרשות והמועצה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

תוכנית מתאר לשדה תעופה מחניים (תת"ל 75)

בהתאם להנחיות תמ"א 15 מקדמת הרשות בוועדה לתשתיות לאומיות תוכנית לשדה תעופה מחניים אשר עד כה טרם הוסדר סטטוטורית. עם קבלת זרישה לכתב שיפוי יובא הנושא להחלטת הנהלת ומועצת הרשות כנדרש.

העברת פעילות התעופה הכללית משדה תעופה הרצליה לשדה תעופה חיפה

בהתאם להחלטת המועצה הארצית לתכנון ובניה מיום 4 לדצמבר 2018, תוכנית המתאר הזמנית המקודמת בימים אלו לשדה תעופה הרצליה תפקע עם אישור תכנון לפיתוח מגורים על שטח חשדה או עם קבלת רישיון הפעלה לשדה תעופה חלופי לתעופה הכללית לפי המוקדם מביניהם.

במקביל משרד הביטחון נערך לפינוי שטח אשר בשימוש חיל האוויר המצוי בצמוד לשדה התעופה חיפה ובטווח הביניים יכול לאפשר שימוש מיידי, זמני וחלקי לקליטת פעילות התעופה הכללית עזי לתשלום יישום תוכנית תת"ל 74 (הקמת שדה קבע לתעופה כללית).

בהתאם להחלטת מועצות הרשות לפיתוח שדה תעופה חיפה ולצורך הסדרת חלוקת המקרקעין שיפנה משרד הביטחון וקביעת השימושים במרחב של שדה תעופה חיפה וסביבתו, נחתם בחודש אוקטובר 2017 הסכם עקרונות בין הרשות, משרד האוצר, חברת נמלי ישראל, רשות מקרקעי ישראל ועיריית חיפה ולהלן עקרונותיו:

1. עד חודש ספטמבר 2019 תעתיק הרשות את פעילות התעופה הכללית מהרצליה לחיפה, לצורך כך יקצה משרד הביטחון לרשות משבצת קרקע של כ- 60 דונם. ככל שעד לספטמבר 2019 לא תושלם העתקת הפעילות מסיבות שאינן תלויות ברשות – המועד ידחה.
2. רשות מקרקעי ישראל תשלם לרשות עלויות ההגירה בסך של 130 מיליון ש"ח (בחודש נובמבר 2017 התקבלה מקדמה בסך של כ- 30 מיליון ש"ח).
3. השטח שיוקצה לרשות יהיה בחזקתה לתקופה של 25 שנה או עד ליישום תת"ל 74 (הקמת שדה לתעופה כללית) לפי המוקדם.
4. עם הקמת השדה החלופי לתעופה כללית, תחזיר הרשות לרשות מקרקעי ישראל 27 דונם מהשטח שהוקצה (כאמור בסעיף 1 לעיל).
5. לרשות אופציה בלתי חוזרת לקבלת כ- 280 דונם מהשטח שיפנה משרד הביטחון לצורך יישום התוכנית המפורטת לשדה תעופה חיפה, במידה והאופציה תמומש, יצורף שטח זה לחסכם החכירה בין הרשות לרשות מקרקעי ישראל.
6. בתוך שנה מיום חתימת הסכם העקרונות ייחונם הסכם פרטני בין הרשות לבין רשות מקרקעי ישראל (להלן "רמ"י") במסגרתו תתקצב רמ"י את הליכי הכנת תת"ל 74 לרבות הליכי התכנון, רכישת הקרקע והעתקת הונשתיים והפעילות לאתר הנבחר.
7. לאחרי 180 יום מהפסקת הפעילות בשדה התעופה הרצליה, הרשות תשיב את הקרקע לרמ"י, עלות הפינוי והשיקום יחולו על רמ"י.
הרשות בוחנת את ההיבטים שעשויים לבוע מיישום סיכום העקרונות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

הסכם בין הרשות למשרד הביטחון

בתאריך 17 לאוקטובר 2017 תתמה הרשות עם משרד הביטחון על הסכם אשר מסדיר את הקבלה והשימוש בשטחים שיוקצו על ידי משרד הביטחון לרשות לצורך העתקת הפעילות של התעופה הכללית לשדה תעופה חיפה. להלן עיקרי ההסכם:

1. משרד הביטחון יעמיד לרשות, ללא תמורה, את המקרקעין הנדרשים להעתקת הפעילות.
2. הרשות תבצע ותממן את עבודות הבינוי, תשלום האגרות, ההיטלים והמיסים שיוטלו על השטחים הכלולים בהסכם באמצעות זכוי והגירה שתקבל הרשות מרמ"י.
3. ההסכם אושר במועצת הרשות.

במקביל לקבלת חזקה בחלק משטחי משרד הביטחון, הרשות הגישה בקשה לחיתרי בניה לוועדה המקומית חיפה לצורך יישום תוכנית הבינוי הנדרשת כתנאי להעתקת הפעילות משדה תעופה הרצליה. ההיתרים טרם התקבלו לאור שינויים שעיריית חיפה מבקשת לבצע בתכנון הכולל של השדה.

שדה תעופה חלופי לתעופה כללית

ביום 2 לאוגוסט 2018 אישרה הוועדה לתשתיות לאומיות את אתר חזרה מורח כחלופה הנבחרת לצורך הקמת שדה תעופה חלופי לתעופה הכללית. ביום 9 לינואר 2019 הודיע מינהל התכנון כי קיים צורך בקיום חשיבה מחודשת לגבי הצורך לשדה חלופי לשדה המתפנה בהרצליה, בין היתר בתיוג חלופות לרבות חלופות פיצול שימושים.

הרשות בשיתוף פעולה רשות תעופה אזרחית פועלים לקידומו של פרויקט זה.

תקנות רשות שדות התעופה - אגרות

בחודש 31 לדצמבר 2008, פורסם ברשומות תיקון לתקנות רשות שדות התעופה (אגרות) התשנ"א 1991 (להלן: תוקנות). תחילתן של תקנות אלה ביום 1 לינואר 2009, בנוסף בתאריך 15 לנובמבר 2011 אושר על ידי ועדת הכלכלה של הכנסת תיקון תקנות רשות שדות התעופה (אגרות), התשנ"א-1991.

להלן פירוט התיקונים העיקריים בתקנות:

1. האגרות לתעופה הבינלאומית יעודכנו אחת לשנה החל מיום- 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הבינלאומית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי המדד ושער החליפין.
  2. האגרות לתעופה הפנים ארצית יעודכנו אחת לשנה החל מיום- 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הפנים ארצית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי המדד.
- נקבעו תעריפים מיוחדים לטיסות חיוצאות מטרמינל 1 בשני תחומים:
- א. אגרת סבלות (תקנה 8).
  - ב. אגרת נוסע יוצא (תקנה 13).

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

תקנות רשות שדות התעופה – אגרות (המשך)

- בשנת 2019 תעמוד אגרת נוסע יוצא מטרמינל 3 על סך של 26.81 דולר, לכל יעד למעט, מצרים שהנוסע היוצא אליה ישלם 20.53 דולר, תעריפי האגרות בשנת 2019 עלו ב- 0.02% ביחס לשנת 2018.
- בשנת 2019 אגרת נוסע יוצא בכל שדות התעופה למעט טרמינל 3 בנתביג, תעמוד על 12.36 דולר לנוסע יוצא.

תקנות רשות שדות התעופה (אגרות)(תיקון), התשע"ט-2019

בתאריך 22 בינואר 2019 פורסמו ברשומות תיקון לתקנות האגרות, להלן השינויים העיקריים:

- קביעת פטור מאגרות תעופה המנויות בתקנות 3, 4, 10, 11, ו-13 לתקנות רשות שדות תעופה בשדה תעופה רמון למעט אגרת חניה לתקופה של שלוש שנים מיום תחילת הפעילות התעופתית המסחרית בשדה התעופה.
- קביעת פטור מאגרות תעופה המנויות בתקנות 3, 4, 10, 11, ו-13 לתקנות רשות שדות תעופה לשדה תעופה חיפה למעט אגרת חניה לתקופה של שלוש שנים, תחולת הפטור הינה החל מיום 1 לפברואר 2019.
- קביעה כי סכומי האגרות הקבועים בשדה תעופה אילת בתקנות האגרות יחולו גם בשדה התעופה רמון.

העברת כספי הפנסיה התקציבית לנאמנות

א. בתאריך 17 למרץ 2013 נחתם הסדר נאמנות בין הרשות, הסתדרות העובדים החדשה וועדי העובדים לצורך הבטחת כספי הפנסיה התקציבית עבור כל הגמלאים ו/או העובדים המבוטחים בפנסיה תקציבית ו/או שאיריהם הזכאים לפנסיה תקציבית. הסדר הנאמנות יהיה בתוקף עד להקמת קופה מרכזית לקצבה, או עד למציאת פתרון מוסכם אחר בין הרשות לנציגות העובדים המגן על כספי הפנסיה התקציבית לזכאים לה, והכל בהתאם להסכם קיבוצי שיחתם בין הרשות לנציגי העובדים.

כמו כן, הובחר בהסדר הנאמנות כי אין בו לכדי לגרוע מחובות הרשות כלפי הזכאים לפנסיה תקציבית. להלן עיקרי כתב הנאמנות:

- כל הזכויות בחשבונית הבנק בהם מופקדים כיום נכסי הנאמנות, יועברו מהרשות לבעלות נאמן.
- הנאמן יורשו להעביר כספים רק לחשבונות ורשות בהתאם לכתב הנאמנות.
- פעולות השקעה בתוך החשבונות יבוצעו על ידי הרשות בלבד, או מי מטעמה.
- הרשות חתמה על הודעת משכון על נכסי הנאמנות לטובת הזכאים לפנסיה תקציבית.
- תשלומי הגמלה ישולמו על ידי הרשות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

העברת כספי הפנסיה התקציבית לנאמנות - (המשך)

6. בכל שנה, בתום 14 יום ממועד אישור הדוחות הכספיים של הרשות יערוך רו"ח המבקר של הרשות דו"ח ביתס לסך נכסי הנאמנות אל מול סך התחייבויות הרשות בגין פנסיה תקציבית. עלתה ההתחייבות על סך נכסי הנאמנות ישולם ההפרש על ידי הרשות תוך שלושה חודשים ממועד הגשת דו"ח הנאמנות השנתי, עלה שווי נכסי הנאמנות על 105% מסך ההתחייבות, יועבר ההפרש (עודף נכסי הנאמנות העולה על 105% מהתחייבויות) לרשות תוך 30 ימי עסקים.
7. סיום תקופת הנאמנות הינה באחד מהמקרים הבאים:
  - 1.1 הקמת קופה מרכזית לקצבה (או לאחר מציאת פתרון מוסכם אחר בין הרשות לנציגות העובדים).
  - 1.2 סיום זכאותו של אחרון הזכאים לפנסיה תקציבית.
- ב. בתאריך 11 למרץ 2013 קיבלה הרשות מרשות המיסים הסדר מקדמי בדבר הוראות מיסוי להכרה בהוצאות, בעניין העברת הכספים לנאמנות ולהקמת קופה מרכזית לקצבה, להלן עיקרי ההסדר:
  1. הארכת הפטור ממס על הרווחים בגין כספי היעודה עד ליום 31 לדצמבר 2012.
  2. תוקפו של הפטור ימשיך לחול גם בשנים 2013-2014. לרשות המיסים קיימת האפשרות להתאריך את הפטור בשנה נוספת עד ליום 31 לדצמבר 2015.
  3. העברת כספי היעודה לנאמנות תהיה פטורה מניכוי מס במקור ולא תחויב במס בידי העובדים.
  4. העברת כספי הנאמנות לקופה מרכזית לקצבה תהיה פטורה מניכוי מס במקור.
  5. אישור ההסדר הנהוג ברשות לעניין אופן ההכרה בהוצאות הפנסיה לצרכי מס.
- ג. בהואם לחוקי ההתייעלות שתוקפו, הוארך תוקף הפטור על רווחי כספי היעודה עד לתום שנת המס 2018. כיום מקיימת הרשות הליך עם רשות המיסים להארכת הפטור עד לתום שנת המס 2021.

באור 2 - הגדרות

בדוחות כספיים אלה -

1. הרשות - רשות שדות התעופה בישראל.
2. צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24.
3. מודד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת חלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
4. זולר - זולר של ארה"ב.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS). הדוחות הכספיים של הרשות ערוכים על בסיס העלות, למעט: נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר; נכסים והתחייבויות פיננסיות (כולל מכשירים נגזרים) המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. עיקרי המדיניות החשבונאית המפורטים בהמשך יושמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים אלה.

ב. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של הרשות הינח 12 חודשים. עקב כך כוללים הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות פריטים המיועדים והצפויים להתממש במהלך תקופת המחזור התפעולי הרגיל של הרשות.

ג. מטבע הפעילות, מטבע ההצגה ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בשיח, שהינו מטבע הפעילות של הרשות. הרשות מציגה את המידע הכספי במיליוני שיח. המידע הכספי עוגל למיליון הקרוב.

2. עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ נרשמות עם התכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער, למעט אלה המהוונים לנכסים כשירים או נזקפים לחון בעסקאות גידור, נזקפים לרווח או הפסד. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ המוצגים לפי עלות מתורגמים לפי שער החליפין במועד העסקה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ המוצגים לפי שווי הוגן מתורגמים למטבע הפעילות בהתאם לשער החליפין במועד שבו נקבע השווי החוגן.

3. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי החסכם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים נחשבים על ידי הרשות השקעות שנוילותן גבוהה, הכוללות פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד התשקעה בהם ואשר אין מגבלה בשימוש בהם.

ה. מזומנים והשקעות מיועדות

פיקדונות אשר קיימת מגבלה לגבי השימוש בהם. פיקדונות אלה יועדו על ידי הנהלת הרשות לתשלום תכולות ולפירעון התחייבויות אחרות של הרשות. הנהלת הרשות יכולה לשנות את ייעוד זה בכל עת.

ו. הפרשה לחובות מסופקים (המדיניות החשבונאית שיושמה עד ליום 31 בדצמבר, 2017)

ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות שלהערכת הנהלת הרשות גבייתם מוטלת בספק.

ז. מלאי חומרי אחזקה

מלאי נמדד לפי הנמוך מבין עלות או שווי מימוש נטו. עלות המלאי כוללת את ההוצאות לרכישת המלאי ולהבאתו למקומו ולמצבו הנוכחיים. שווי מימוש נטו הינו אומדן מתיר המכירה במהלך העסקים הרגיל, בניכוי אומדן עלויות להשלמה ועלויות הדרושות לביצוע המכירה. הרשות בוחנת מדי תקופה את מצב המלאי וגילו ומבצעת הפרשות למלאי איטי בהתאמה. העלות נקבעת לפי שיטת הממוצע המשוקלל.

ח. הכרה בהכנסה

כמפורט בבאור 3 יח' בדבר יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 15 -- הכנסות מחוזים עם לקוחות (להלן "התקן"), הרשות בחרה ליישם את הוראות התקן למפרע עם הזקלות וללא הצגה מחוזש של מספרי השוואה. המדיניות החשבונאית שיושמה עד ליום 31 בדצמבר, 2017 בגין הכרה בהכנסה הינה כדלקמן:

הכנסות מוכרות ברווח או הפסד כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לרשות וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. כאשר הרשות פועלת כנותן שירותים עיקרי ונושאת בסיכונים הנוגזרים מהעסקה, ההכנסות מוצגות על בסיס ברוטו. במקרים בהם הושרות פועלת כסוכן מבלי לשאת בסיכונים ובתשואות הנוגזרים מהעסקה, ההכנסות מוצגות על בסיס נטו. ההכנסות נמדדות על פי שווייה ההוגן של התמורה בעסקה בניכוי הנחות מסחריות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. הכרה בהכנסה (המשך)

הכנסות ממתן שירותים (לרבות אגרות)

הכנסות ממתן שירותים מוכרות בהתאם לשלב המשלמה של מתן השירות לתאריך הדוח. על-פי שיטה זו, ההכנסות מוכרות בתקופות הדיווח שבהן סופקו השירותים. הכנסות מאגרות למטוסים ונוסעים נוקפות לדוח רווח והפסד עם התחוותן.

הכנסות מדמי שכירות

הכנסות מדמי שכירות מוכרות לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות. הכנסות משכירות בהן קיימת עלייה קבועה בדמי השכירות לאורך תקופת החוזה, מוכרות כהכנסה בהתאם לשיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות.

המדיניות החשבונאית שמיושמת החל מיום 1 בינואר, 2018 בגין הכרה בהכנסה הינה כדלקמן:

הכרה בהכנסה

הכנסות מחוזים עם לקוחות מוכרות ברווח או הפסד כאשר השליטה בנכס או בשירות מועברות ללקוח. מחיר העסקה הוא סכום התמורה שצפוי להתקבל בהתאם לתנאי החוזה, בניכוי הסכומים שנגבו לטובת צדדים שלישיים (כגון מסים).

בקביעת סכום החכנסה מחוזים עם לקוחות, הרשות בוחנת האם היא פועלת כנותן שירותים עיקרי או כסוכן בחוזה. הרשות היא נותן שירותים עיקרי כאשר היא שולטת בשירות שהובטח טרם נתינתו ללקוח. במקרים אלה, הרשות מכירה בהכנסות בסכום ברוטו של התמורה.

הכנסות ממתן שירותים (לרבות אגרות)

הכנסות ממתן שירותים מוכרות לאורך זמן, על פני התקופה בה הלקוח מקבל וצורך את ההטבות המופקות על ידי ביצועי הרשות. ההכנסות מוכרות בהתאם לתקופות הדיווח שבהן סופקו השירותים. הרשות גובה תשלום מלקוחותיה בהתאם לתנאי התשלום שסוכמו בהסכמים ספציפיים, כאשר התשלומים יכולים להיות טרום תקופת מתן השירות או לאחר תקופת מתן השירות, ובתאם מכירה הרשות בנכס או בהתחייבות בגין החוזה עם הלקוח.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. הכרה בהכנסה (המשך)

הכנסות מחסדרי זיכיון למתן שירותים

בתקופת התפעול של הנכסים תחת חסדרי זיכיון כאמור, הרשות מכירה בהכנסות מתפעול הנכסים על פני תקופת מתן השרות מאחר והלקוחות מקבלים וצורכים בו זמנית את ההטבות המופקות על ידי ביצועי השרות ככל שהשרות מבצעת. התשלומים מהלקוחות בגין מתן השרות כאמור מתקבלים באופן שוטף, בקצב מתן השירותים.

תמורה משתנה

הרשות קובעת את מחיר העסקה בנפרד לכל חוזה עם לקוח. בעת הפעלת שיקול דעת זה, הרשות מעריכה את ההשפעה של כל תמורה משתנה בחוזה, בהתחשב בהנחות, קנסות, שינויים (variations), תביעות וכן תמורה שלא במזומן. בקביעת ההשפעה של התמורה המשתנה, הרשות משתמשת בדרך כלל בשיטת "הסכום הסביר ביותר" המצוינת בתקן, לפיה מחיר העסקה נקבע בהתחשב בסכום היחיד שהוא הסביר ביותר בתחום של סכומי תמורה אפשריים בחוזה. הרשות כוללת סכומים של תמורה משתנה, רק אם צפוי ברמה גבוהה שביטול משמעותי בסכום ההכנסות שהוכיז לא יתרחש כאשר אי הודאות הקשורה להשתנות התמורה ותנברר לאחר מכן.

ט. מיסים על הכנסה

מיסים על ההכנסה בזוח רווח והפסד כוללים מיסים שוטפים ומסים נדחים. תוצאות המס בגין מיסים שוטפים או נדחים נוקפות לדוח רווח והפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנוקפים להון (או לרווח כולל אחר). במקרים אלה השפעת המס אף היא נוקפת לסעיף המתייחס בהון (או ברווח כולל אחר).

1. מיסים שוטפים

חבות בגין מיסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח. וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מיסים נדחים

מיסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס. מיסים נדחים המיוחסים לפריטים הנוקפים להון, נוקפים אף הם לסעיף המתייחס בהון. יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מיסים אלה ייקפו לדוח רווח והפסד או להון, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח. סכום המסים הנדחים בזוח רווח והפסד מבטא את השינויים ביתרות הגיל בתקופת הדיווח, למעט בגין שינויים המיוחסים לפריטים הנוקפים להון.

בכל תאריך מאזן נכטי מיסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים. במקביל,

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. גיסיים על הכנסה (תמשך)

הפרשים זמניים (כגון הפסדים מועברים לצורכי מס) בגינם לא הוכרו נכסי מסים נדחים, נבחנים ובמידה שניצולם צפוי מוכר נכס מס נדחה מתאים. כל הפחתה והכרה כאמור נזקפות לסעיף מסים על ההכנסה. כל נכסי מסים נדחים ותחייבויות מסים נדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי כנכסים לא שוטפים והתחייבויות לא שוטפות, בהתאמה. מסים נדחים מקוזזים בדוח על המצב הכספי אם קיימת זכות חוקית בת אכיפה המאפשרת קיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטפת והמסים הנדחים מתייחסים לאותה ישות החייבת במס ולאותה רשות מס.

י. חכירות

המבחנים לסיווג חכירה כמימונית או כתפעולית מבוססים על מהות ההסכמים וחס נבחנים במועד ההתקשרות על-פי הכללים להלן שנקבעו ב- IAS 17:

הרשות כחוכר

1. חכירה מימונית

נכסים אשר כל הסיכונים וההטבות הקשורים לבעלות על הנכס הועברו לרשות, מסווגים כחכירה מימונית. הנכס החכור נמדד בתחילת תקופת החכירה לפי הנמוך מבין השווי החוגן של הנכס החכור או הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים. הנכס בחכירה מופחת לאורך תקופת החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה כנמוך שבהם.

2. חכירה תפעולית

נכסים אשר לא מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החכור, מסווגים כחכירה תפעולית. תשלומי החכירה מוכרים כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. לרשות הסכם חכירה עם רשות מקרקעי ישראל (להלן "רמ"י") כאמור בבאור 1. חכירת הקרקעות על ידי הרשות מרמ"י מסווגת בדוחות הכספיים כחכירה תפעולית. בהסכם עם רמ"י זמי החכירה מחושבים בשיעורים האמורים בהסכם מונח הכנסות הרשות. כמו כן, על פי מכתב ממשרד האוצר מיום 18 בפברואר 2018, מההכנסות המסחריות יקוזזו התמלוגים לפי סעיף 40 בחוק הרשות (למעט תמלוגים המשולמים לפי סעיף 40 לחוק הרשות). ראה גם באור 16.

ה'שנות כמחכיר

1. חכירה מימונית

נכסים אשר כל הסיכונים וההטבות הקשורים לבעלות על הנכס הועברו לחוכר, מסווגים כחכירה מימונית. הנכס החכור נרע ומוכר נכס פיננסי "חייבים בגין חכירה מימונית" בסכום הערך הנוכחי של תקבולי החכירה. לאחר ההכרה הראשונית, תקבולי החכירה מוקצים בין הכנסות מימון ופרעון של החייבים בגין חכירה. הנכס הפיננסי חייבים בגין חכירה מימונית מטופל לעניין ירידת ערך וגריעה על פי הוראות IAS 39.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. חכירות (המשך)

2. חכירה תפעולית

נכסים אשר לא מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הקשורים לבעלות על הנכס, מסווגים כחכירה תפעולית. תקבולי החכירה מוכרים כהכנסה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. עלויות ראשוניות ישירות שהתהוו בגין הסכם החכירה, מתווספות לעלות הנכס המוכר ומוכרות כהוצאה לאורך תקופת החכירה לפי אותו בסיס. תקבולי חכירה מותנים נזקפים לדוח רווח או הפסד כהכנסה במועד שבו לרשות זכאות לקבלם.

יא. רכוש קבוע

רכוש קבוע הוא פריט מוחשי, אשר מוחזק לצורך מתן שירותים, או להשכרה לאחרים ואשר חזוי כי ישתמשו בו במשך יותר מתקופה אחת.

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים בדוח על המצב הכספי לפי העלות, בניכוי מענקי השקעה שהתקבלו בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו, בניכוי פחת שנצבר ואינם כוללים הוצאות לצורך תחזוקה שוטפת.

העלות כוללת תלקי חילוף וציוד עזר שניתן להשתמש בהם רק בהקשר למכונות ולציוד. עלויות מימון המתייחסות למימון רכישה או הקמה של רכוש קבוע עד להפעלה נכללות בעלות הרכוש. שיפורים ושכלולים נזקפים לעלות.

חלקי חילוף וציוד עזר שאינם מקיימים את הקריטריונים של רכוש קבוע מוצגים כמלאי ונזקפים לדוח רווח והפסד עם צריכתם.

ערך השייר ואורך החיים השימושיים של כל נכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה וחשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן-ולהבא. לגבי בחינת ירידת ערך של רכוש קבוע, ראה סעיף יג' לתק.

הפחתות הרכוש הקבוע מבוצעת בנפרד לגבי כל מרכיב של פריט רכוש קבוע בר-פחת בעל עלות משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט. ההפחתה מבוצעת באופן שיטתי לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושיים הצפוי של מרכיבי הפריט מתמועד בו הוכנס מוכן לשימוש המיועד תוך הבאה בחשבון של ערך שייר צפוי בתום החיים השימושיים.

שיעורי הפחת השנתיים בהם נעשה שימוש בחישוב הפחת הינם כדלקמן:

%	
2.5	מבנים
4 – 5 (בעיקר)	מסלולים וגשרים
12.5	ציוד
33	מחשבים ותוכנות

רווח או הפסד הנוצר כתוצאה ממכירה או הוצאה משימוש של פריט רכוש קבוע נקבע לפי ההפרש שבין התקבולים ממכירתו לבין ערכו הפנקסני במועד המכירה או ההוצאה משימוש, ונזקף לסעיף הכנסות / הוצאות אחרות בדוח רווח והפסד.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. רכוש אחר

1. פרשנות מספר 1 של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC), בזיכר שינויים בהתחייבויות קיימות בגין פירוק ושיקום, ובהתחייבויות דומות, קובעת כי שינויים במדידה של התחייבות קיימת בגין פירוק ושיקום, ושל התחייבות דומה, אשר נובעים משינויים באומדן העיתוי או הסכום של התזרים השלילי של משאבים המייצגים הטבות כלכליות, שנדרשים כדי לסלק את המתויבות יתווספו לעלות של הנכס המיוחס, או יופחתו ממנה, בתקופה השוטפת. סכום בר הפחת המותאם של הנכס, מופחת על פני אורך החיים השימושיים שלו.

[REDACTED]

יג. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

הרשות בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שחיתרה בדוחות הכספיים אינה בר-השבה. במקרים בהם חיתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הסכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוון בניכוי עלויות למימוש ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע הסכום בר-ההשבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נקפים לרווח או הפסד.

הפסד מירידת ערך של נכס, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחורונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נקף לרווח או הפסד.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יד. מכשירים פיננסיים

כמפורט בבאור 3 יחי' 2 בדבר יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 – מכשירים פיננסיים (להלן "התקן"), הרשות בחרה ליישם את חוראות התקן למפרע ללא חצגה מחדש של מספרי השוואת. המדיניות החשבונאית שיושמה עד ליום 31 בדצמבר, 2017 בגין מכשירים פיננסיים הינה כדלקמן:

1. נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים בתחולת IAS 39 מוכרים במועד ההכרה הראשונית בהם, לפי שווי הוגן ובתוספת עלויות עסקה המיוחסות ישירות, למעט לגבי השקעות המוצגות בשווי הוגן עם שינויים בו לדוח רווח והפסד, אשר לגביהן עלויות עסקה נזקפות לרווח והפסד. לאחר ההכרה הראשונית, חטיפול החשבונאי בהשקעות בנכסים פיננסיים מבוסס על סיווגם לאחת מארבע הקבוצות שלהלן:

א. נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

בקבוצה זו נכללים נכסים פיננסיים המוחזקים למסחר ונכסים פיננסיים אשר יועדו אם ההכרה הראשונית בהם להיות מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. נגזרים, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו מהחזוזה המארות, מסווגים כמוחזקים למסחר, למעט אם הם מיועדים לשמש כמכשירים להגנה אפקטיבית. במקרה של מכשיר פיננסי המכיל נגזר משוגף אחד או יותר, המכשיר המשולב בשלמותו מיועד במועד ההכרה הראשונית בלבד כנכס פיננסי הנמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

ב. השקעות המוחזקות לפדיון

פיקדונות לזמן ארוך ושטרי הון בעלי תשלומים קבועים או ניתנים לקביעה ובעלי מועדי פירעון קבועים אשר לרשות כוונה מפורשת ויכולת להחזיק בהם עד למועד פדיונם, מסווגים כהשקעות המוחזקות לפדיון. השקעות המוחזקות לפדיון מוצגות בעלות מופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית בניכוי הפרשה לירידת ערך, אם ישנה כזו. הכנסות מימון מוכרות על בסיס שיטת הריבית האפקטיבית (ראה באור 23 ז).

ג. חלואות וחייבים

לרשות חלואות וחייבים אשר הינם נכסים פיננסיים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל (כגון: לקוחות, פיקדונות, חלואות וחייבים אחרים). לאחר ההכרה הראשונית, החלואות וחייבים נמדדים בעלות מופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית בניכוי ירידת ערך, אם ישנה כזו. הכנסות ריבית מוכרות בשיטת הריבית האפקטיבית (ראה באור 23 ז). חייבים בזמן קצר מוצגים לפי תנאיהם, בדרך כלל בערכם הנומינלי.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יד. נכשירים פיננסיים (המשך)

ד. נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים (שאינם נגזרים) שיועדו כזמינים למכירה או שאינם מסווגים לאחת משלוש הקבוצות שלעיל. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים פיננסיים זמינים למכירה נמדדים לפי השווי ההוגן. רווחים או הפסדים כתוצאה מהתאמות שווי הוגן נוקפים להון כרווח (הפסד) כולל אחר לקרן נגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה, למעט בגין הפרשי שער המתייחסים למכשירי חוב כספיים אשר נוקפים לרווח או הפסד לסעיף המימון. במועד גריעת החשקעה או במקרה של ירידת ערך, הרווח (הפסד) כולל אחר מועבר לדוח רווח והפסד.

2. התחייבויות פיננסיות

התחייבויות פיננסיות בתחולת IAS 39 מסווגות כהתחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת, או נגזר וזמיועד לשמש כמכשיר גידור. הרשות קובעת את סיווג ההתחייבות במועד ההכרה לראשונה. כל ההתחייבויות מוכרות לראשונה בשווי הוגן, הלוואות מוצגות בניכוי עלויות עסקה ישירות. לאחר ההכרה הראשונית, הטיפול החשבונאי בהתחייבויות פיננסיות מבוסס על סיווגם כמפורט להלן:

א. התחייבויות פיננסיות בעלות מופחתת

לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות, לרבות אגרות חוב, מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בניכוי עלויות עסקה ישירות תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית. הפחתת הריבית האפקטיבית נוקפת לרווח והפסד לסעיף המימון.

ב. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כוללות התחייבויות פיננסיות המורחזקות למסחר והתחייבויות פיננסיות המיועדות עם ההכרה הראשונית בהן להיות מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

התחייבויות פיננסיות מסווגות כמורחזקות למסחר אם הן נרכשו לצורכי מכירה בתקופה הקרובה. רווחים או הפסדים בגין התחייבויות המורחזקות למסחר נוקפים לרווח או הפסד. נגזרים, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו, מסווגים כמורחזקים למסחר אלא אם הם מיועדים לשמש כמכשירי גידור. הרשות בוחנת את קיומו של נגזר משובץ והצורך בהפרדתו במועד בו היא הופכת להיות לראשונה צד להתקשרות. הערכה מחדש של הצורך בהפרדת נגזר משובץ מעשית רק כאשר יש שינוי בהתקשרות המשפיע באופן משמעותי על תזרימי המזומנים מההתקשרות. ניתן ליעד התחייבות במועד ההכרה לראשונה לשווי הוגן דרך רווח או הפסד, בכפוף לתנאים שנקבעו ב- IAS 39.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות והחשבונאית (המשך)

יד. מכשירים פיננסיים (המשך)

3. קיזוז מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים וחתחייבויות פיננסיות מקוזזים והסכום נטו מוצג בדוח על המצב הכספי אם קיימת זכות שניתנת לאכיפה משפטית לקזז את הסכומים שהוכרו, וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס ואת החתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את החתחייבות במקביל.

4. ירידת ערך של נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים, למעט כאלה המסווגים כנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, נבחנים בתום כל תקופת דיווח לצורך זיהוי קיומם של סימנים לירידת ערך. ירידת ערך כאמור מותהווה כאשר קיימות ראיות אובייקטיביות לכך שכתוצאה מאירוע אחד, או יותר שהתרחש לאחר מועד ההכרה הראשוני בנכס הפיננסי, הושפעו לרעה תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים של ההשקעה.

סימנים לירידת ערך של נכסים פיננסיים עשויים לכלול:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או החייב.
- אי עמידה בתשלומים שוטפים של קרן או ריבית.
- צפי כי החייב ייקלע לפשיטת רגל או רז-ארגון של חובות.

בגין נכסים פיננסיים מסוימים, דוגמת לקוחות בגינם לא זוהו סימנים לירידת ערך, בוחנת הרשות על-בסיס ספציפי את קיומה של ירידת ערך.

לגבי נכסים פיננסיים המוצגים לפי העלות המופחתת, ירידת ערך מוכרת בגובה ההפרש בין ערכם הפנקסני של הנכסים הפיננסיים לבין הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהם כשהם מהווים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי שלהם.

אם בתקופה עוקבת סכום ההפסד מירידת ערך של נכס פיננסי קטן, ואותו קיטון קשור אובייקטיבית לאירוע שהתרחש לאחר התקופה שבה ירידת הערך הוכרה, אזי במקרה זה מבוטל ההפסד מירידת ערך שהוכר בעבר, במלואו או בחלקו, דרך דוח רווח והפסד. הערך הפנקסני של ההשקעה בנכס במועד בו מבוטל ההפסד מירידת ערך לא יעלה על הסכום של העלות המופחתת של הנכס שהיה קיים לאותו מועד אילו לא הוכרה בעבר ירידת הערך.

הערך הפנקסני של נכס פיננסי מוקטן באופן ישיר בגין ההפסד מירידת ערך, למעט הפסד מירידת ערך אשר נזקף בחשבון הפרשה. חובות של לקוחות שגבייתם מוטלת בספק נזקפים לחשבון ההפרשה. חשינויים בערך הפנקסני של חשבון ההפרשה נזקפים לדוח רווח והפסד.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יד. מכשירים פיננסיים (המשך)

5. מכשירים פיננסיים נגזרים לצורכי גידור (הגנה)

הרשות עושה שימוש במכשירים פיננסיים נגזרים על מנת לנהל את החשיפות לשינוי שער מטבע חוץ באמצעות רכישת עסקאות אקדמה להבטחת שכום מוגדר מתוך ההכנסות התעופתיות. לפרטים נוספים על הנגזרים בהם משתמשת הרשות ראה באור 9.

מכשירים פיננסיים נגזרים מוכרים לראשונה לפי השווי וההוגן במועד ההתקשרות, ונמדדים מחדש בתקופות עוקבות לפי שוויים ההוגן.

שינויים בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם מטופלים לפי חשבונאות גידור נוקפים לדוח רווח והפסד.

ניתן לייצג מכשירים נגזרים מסוימים לאחד מסוגי הגידור הבאים:

1. גידור שווי הוגן של נכסים או התחייבויות שהוכרו או של התקשרות איתנה - גידור שווי הוגן.
2. גידור סיכון ספציפי המיוחס לנכס או התחייבות שהוכרו או לעסקה חוזיה שצפויה ברמה גבוהה - גידור תזרים מזומנים.
3. גידור השקעה נטו בפעילות חוץ.

הרשות מייעדת מכשירים נגזרים מסוימים לגידור תזרים מזומנים.

הרשות מתעדת במועד יצירת הגידור את הקשר בין מכשירים מגדרים לבין פריטים מגודרים, וכן את מטרות ניהול הסיכונים והאסטרטגיה ביחס לביצוע עסקאות הגידור. כמו כן, הרשות מתעדת את הערכותיה, הן במועד יצירת הגידור והן על בסיס מתמשך, בדבר היותם של המכשירים הנגזרים, המשמשים בעסקאות גידור, בעלי אפקטיביות גבוהה בהשגת שינויים מקוזים בשווי ההוגן או בתזרימי המזומנים של פריטים מגודרים.

החלק האפקטיבי של שינויים בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים, המיועדים וכשירים לשמש כגידור תזרים מזומנים, מוכר ברווח כולל אחר. הרווח או ההפסד הקשור לחלק הלא אפקטיבי מוכר באופן מידי בדוח רווח והפסד.

רווחים או הפסדים שנוקפו לרווח כולל אחר נוקפים לדוח רווח והפסד במהלך התקופת בה תזרימי המזומנים החזויים חמגודרים משפיעים על רווח והפסד.

חשבונאות גידור תזרימי מזומנים מופסקת כאשר מכשיר מגדר פוקע נמכר או מובש, או כאשר יחסי הגידור אינם עומדים עוד בתנאי הסף לגידור. והסכומים שנוקפו לרווח כולל אחר, מסווגים לדוח רווח והפסד באותה תקופת שבמהלכה תזרימי המזומנים החזויים שגודרו משפיעים על דוח רווח והפסד, כלומר כאשר העסקה החזויה מתרחשת.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. מכשירים פיננסיים (המשך)

המדיניות החשבונאית שמישמת החל מיום 1 בינואר, 2018 בגין מכשירים פיננסיים הינה כדלקמן:

1. נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נמדדים במועד ההכרה לראשונה בשווים ההוגן ובתוספת עלויות עסקה שניתן ליחס במישרין לרכישה של הנכס הפיננסי, למעט במקרה של נכס פיננסי אשר נמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, לגביו עלויות עסקה נזקפות לרווח או הפסד.

הרשות מסווגת ומודדת את מכשירי החוב בדוחותיה הכספיים על בסיס הקריטריונים להלן:

(א) המודל העסקי של הרשות לניהול הנכסים הפיננסיים, וכן

(ב) מאפייני תזרימם המזומנים החוזי של הנכס הפיננסי.

א. הרשות מודדת מכשירי חוב בעלות מופחתת כאשר:

המודל העסקי של הרשות הינו תחזוקת הנכסים הפיננסיים על מנת לגבות תזרימי מזומנים חוזיים; וכן התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי מספקים זכאות במועדים מוגדרים לתזרימי מזומנים שהם רק תשלומי קרן וריבית בגין סכום הקרן שטרם נפרעה. לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים בקבוצה זו יוצגו על פי תנאיהם לפי עלות המופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית ובניכוי הפרשה לירידת ערך. כמו כן, במועד ההכרה לראשונה הרשות יכולה לייעוץ, ללא אפשרות לשינוי יעוד זה, מכשיר חוב כנמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד אם יעוד שכזה מבטל או מקטין משמעותית תוסף עקביות במדידה או בהכרה, לדוגמה במקרה בו ההתחייבויות הפיננסיות המתחייבות נמדדות אף הן בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

ב. הרשות מודדת מכשירי חוב בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר כאשר:

המודל העסקי של הרשות הינו הן תחזוקת הנכסים הפיננסיים על מנת לגבות תזרימי מזומנים חוזיים והן מכירת הנכסים הפיננסיים; וכן התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי מספקים זכאות במועדים מוגדרים לתזרימי מזומנים שהם רק תשלומי קרן וריבית בגין סכום הקרן שטרם נפרעה.

לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים בקבוצה זו נמדדים לפי השווי ההוגן. רווחים או הפסדים כתוצאה מהתאמות שווי הוגן, למעט ריבית והפרשי שער מוכרים ברווח כולל אחר.

ג. הרשות מודדת מכשירי חוב בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כאשר:

נכס פיננסי שמהווה מכשיר חוב אינו עומד בקריטריונים למדידתו בעלות מופחתת או בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר. לאחר ההכרה הראשונית, הנכס הפיננסי נמדד בשווי הוגן כאשר רווחים או הפסדים כתוצאה מהתאמות שווי הוגן, נזקפים לרווח או הפסד.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יד. מכשירים פיננסיים (המשך)

- ד. מכשירים הוניים ונכסים פיננסיים אחרים המוחזקים למסחר:
השקעות במכשירים הוניים אינם עומדים בקריטריונים האמורים לעיל ועל כן נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
נכסים פיננסיים אחרים המוחזקים למסחר כגון נגזרים, ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד אלא אם הם מיועדים לשמש כמכשירים להגנה אפקטיבית.
בקשר עם מכשירים הוניים שאינם מוחזקים למסחר, במועד ההכרה לראשונה, הרשות ביצעה בחירה שאינה ניתנת לשינוי, להציג ברווח כולל אחר שינויים עוקבים בשווי ההוגן אשר אילולא כן היו נמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. שינויים אלה לא ייזקפו לרווח או הפסד בעתיד גם לא בעת גריעת ההשקעה.
הכנסות מדיבידנד מהשקעות במכשירים הוניים מוכרות במועד הקובע לזכאות לדיבידנד בזמן על הרווח או הפסד.
2. ירידת ערך נכסים פיננסיים:
הרשות בוחנת בכל מועד דיווח את ההפרשה להפסד בגין מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
הרשות מבחינה בין שני מצבים של הכרה בהפרשה להפסד:
א. מכשירי חוב אשר לא חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה, או מקרים בהם סיכון האשראי נמוך – ההפרשה להפסד שתוכר בגין מכשיר חוב זה תיקח בחשבון הפסדי אשראי חזויים בתקופה של 12 חודשים לאחר מועד הדיווח, או:
ב. מכשירי חוב אשר חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה בהם ואשר סיכון האשראי בגינם אינו נמוך, ההפרשה להפסד שתוכר תביא בחשבון הפסדי אשראי החזויים - לאורך יתרת תקופת חיי המכשיר.
הרשות מיישמת את ההקלה שנקבעה בתקן לפיה היא מניחה שסיכון האשראי של מכשיר חוב לא עלה באופן משמעותי ממועד ההכרה לראשונה אם נקבע במועד הדיווח כי המכשיר הינו בעל סיכון אשראי נמוך, למשל כאשר המכשיר הינו בעל דירוג חיצוני של "דרגת השקעה".
ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים לפי עלות מופחתת תיזקף לרווח או הפסד כנגד הפרשה ואילו ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר תיזקף כנגד קרן הון ולא תקטין את הערך בספרים של הנכס הפיננסי בזמן על ומצב הכספי.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יד. מכשירים פיננסיים (המשך)

לרשות נכסים פיננסיים בעלי תקופות אשראי קצרות כגון לקוחות, בגינם היא רשאית ליישם את החקלה שנקבעה במודל, קרי הרשות נמדוד את ההפרשה להפסד בסכום השווה להפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר. הרשות בחרה ליישם את החקלה לגבי נכסים פיננסיים אלה.

3. גרועת נכסים פיננסיים:

הרשות גורעת נכס פיננסי כאשר וריק כאשר:

- א. פקעו הזכויות החוזיות לתזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או
- ב. הרשות מעבירה באופן מהותי את כל הסיכונים וההטבות הנובעים מהזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי או כאשר חלק מהסיכונים וההטבות בעת העברת הנכס הפיננסי נותרים בידי הרשות אך ניתן לומר כי העבירה את השליטה על הנכס.
- ג. הרשות מותירה בידיה את הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי, אך נוטלת על עצמה מחויבות חוזית לשלם תזרימי מזומנים אלה במלואם לצד שלישי, ללא עיכוב מהותי.

4. התחייבויות פיננסיות:

א. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת:

במועד התכרה לראשונה, הרשות מודדת את התחייבויות הפיננסיות בשווי הוגן בניכוי עלויות עסקה שניתן לייחס במישרין להנפקה של התחייבות הפיננסית. לאחר התכרה הראשונה, הרשות מודדת את כל התחייבויות פיננסיות לפי העלות המופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית, פרט ל:

1. התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כגון נגזרים.
2. התחייבויות פיננסיות שנוצרות כאשר העברת נכס פיננסי אינה כשירה לגרועת או כאשר גישת המעורבות הנמשכת חלה.
3. חווי ערבות פיננסית.
4. מחויבויות למתן הלוואה בשיעור ריבית הנמוך משיעור ריבית השוק.

ב. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

במועד התכרה לראשונה, הרשות מודדת התחייבויות הפיננסיות שאינן נמדדות בעלות מופחתת בשווי הוגן כאשר עלויות עסקה נקפות לרווח או הפסד. לאחר התכרה הראשונה, שינויים בשווי ההוגן נקפים לרווח או הפסד.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יד. מכשירים פיננסיים (המשך)

5. גריעת התחייבויות פיננסיות:

הרשות גורעת התחייבויות פיננסיות כאשר ורק כאשר, היא מסולקת – דהיינו, כאשר המחויבות שחוגזרת בחוזה נפרעת או מבוטלת או פוקעת.

התחייבויות פיננסיות מסולקת כאשר החייב פורע את ההתחייבות על ידי תשלום במזומן, בנכסים פיננסיים אחרים, בסחורות או שירותים, או משוחרר משפטית מההתחייבות.

במקרה של שינוי תנאים בגין התחייבות פיננסית קיימת, הרשות בוחנת האם תנאי ההתחייבות שונים מהותית מהתנאים הקיימים.

כאשר נעשה שינוי מהותי בתנאי התחייבות פיננסית קיימת, השינוי מטופל כגריעה של ההתחייבות המקורית והכרה של התחייבות חדשה. ההפרש בין היתרה של שתי ההתחייבויות הנייל בדוחות הכספיים נוקף לרווח או הפסד.

במקרה בו השינוי אינו מהותי, הרשות מעדכנת את סכום ההתחייבות, קרי להוון את תזרימי המזומנים החדשים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית, כאשר ההפרשים נזקפים לרווח או הפסד.

בעת הבחינה האם מדובר בשינוי מהותי בתנאי התחייבות קיימת, מביאה הרשות בחשבון שיקולים איכותיים וכמותיים.

6. קיוונו מכשירים פיננסיים:

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מקוזזים ותסכום נטו מוצג בדוח על המצב הכספי אם קיימת זכות שניתנת לאכיפה משפטית לקזז את הסכומים שהוכרו, וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס ואת ההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות במקביל. הזכות לקזז חייבת להיות ניתנת לאכיפה משפטית לא רק במהלך העסקים הרגיל של הצדדים לחוזה אלא גם במקרה של פשיטת רגל או חדלות פירעון של אחד הצדדים. על מנת שהזכות לקזז תהיה קיימת באופן מידי, אסור שהיא תהיה תלויה באירוע עתידי או שיהיו פרקי זמן שבהם היא לא תחול, או שיהיו אירועים שיגרמו לפגיעתה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. מדידת שווי הוגן:

שווי הוגן הוא המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. מדידת שווי הוגן מבוססת על ההנחה כי העסקה מתרחשת בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות, או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק הכדאי (advantageous) ביותר. שווי ההוגן של נכס או התחייבות נמדד תוך שימוש בהנחות שמשתתפים בשוק ישתמשו בעת תמחור הנכס או ההתחייבות, בהנחה שמשתתפים בשוק פועלים לטובת האינטרסים הכלכליים שלהם. מדידת שווי הוגן לנכס לא פיננסי מביאה בחשבון את היכולת של משתתף בשוק להפיק הטבות כלכליות באמצעות הנכס בשימוש המיטבי שלו או על ידי מכירתו למשתתף אחר בשוק שישתמש בנכס בשימוש המיטבי שלו. הרשות משתמשת בטכניקות הערכה שחן מתאימות לנסיבות ושקיימים עבורן מספיק נתונים שניתנים להשגה כדי למדוד שווי הוגן, תוך מיקסום השימוש בנתונים רלוונטיים שניתנים לצפייה ומיזעור השימוש בנתונים שאינם ניתנים לצפייה. כל הנכסים וההתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן או שניתן גילוי לשווי ההוגן שלהם מחולקים לקטגוריות בתוך מידרג השווי ההוגן, בהתבסס על רמת הנתונים הנמוכה ביותר, המשמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2: נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על מיזע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

טז. הפרשות:

הפרשה בהתאם ל-37 IAS מוכרת כאשר לרשות קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר הרשות צופה שחלק או כל ההוצאה תחוזר לרשות, כגון בחוזה ביטוח, החוזר יוכר כנכס נפרד, רק במועד בו קיימת וודאות למעשה לקבלת הנכס. ההוצאה תוכר בדוח רווח או הפסד בניכוי החוזר ההוצאה.

לחלק סוגי הפרשות שנכללה בדוחות הכספיים:

תביעות משפטיות:

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לרשות קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, כאשר יותר סביר מאשר לא כי הרשות תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

היטלים:

היטלים המוטלים על הרשות על ידי מוסדות ממשלה באמצעות חקיקה, מטופלים בהתאם לפרשנות IFRIC 21, לפיה התחייבות לתשלום ההיטל תוכר רק בעת קרות האירוע היוצר את המחויבות לתשלום.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. התחייבות בשל הטבות לעובדים

ברשות קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים כדלקמן (ראו גם באור 21):

1. הטבות לעובדים לטווח קצר

הטבות לעובדים לטווח קצר, הן הטבות אשר חוזיות להיות מסולקות במלואן בתקופה שאינה עולה על 12 חודשים מתום התקופה בה סופק השירות המזכה בהטבה. הטבות לעובדים לטווח קצר כוללות את התחייבות הרשות בגין משכורות, הפרשות סוציאליות, היעדרויות לזמן קצר בגין ימי חופשה ומחלה. הטבות אלו נזקפות לדוח רווח והפסד. ההטבות נמדדות על בסיס לא מהוון אותן חזויה הרשות לשלם.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

ברשות קיימות מספר תוכניות הטבה לאחר סיום העסקה הכוללות: פנסיה תקציבית, התחייבות לפיצויי פיטורין ותשלום שי לחג לפנסיונרים. הטבות אלה לאחר סיום העסקה הינן בחלקן תוכניות להפקדה מוגדרת ובחלקן תוכניות להטבה מוגדרת. תוכנית להפקדה מוגדרת, הינה תוכנית הכוללת ותשלומים שהרשות משלמת באופן קבוע מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד. הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים ו/או תגמולים מוכרת כהוצאה בעת התהוות המחויבות להפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד ולא נדרשת הפרשה נוספת בדוחות הכספיים.

כמו כן מפעילה הרשות תוכנית להטבה מוגדרת - תשלום פנסיה תקציבית, פיצויי פיטורין ותשלום שי לחג לפנסיונרים. הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת נזקפות לדוח רווח והפסד בהתאם לשיטת יחידת הזכאות החזויה תוך שימוש בהערכות אקטואריות המתבצעות בתום כל תקופת הדיווח. החישוב האקטוארי מביא בחשבון מספר משתנים כגון: עלויות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים. הערך הנוכחי של מחויבות הרשות בגין תוכנית להטבה מוגדרת נקבע באמצעות היוון תזרים המזומנים הצפוי, תוך שימוש בשיעורי היוון המבוססים על תשואה לפדיון של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה לתקופה המתאימה למח"מ של ההתחייבות. נכסי תוכנית הם נכסים המוחזקים על ידי קרן נפרדת מורשות, אינם זמינים לנושי הרשות ולא ניתן לשלמם לרשות.

התחייבות הרשות בגין תוכנית הטבה מוגדרת המוצגת בדוח על המוצב הנספי כוללת את הערך הנוכחי של המחויבות בגין ההטבה המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי תוכנית.

בתאריך 17 למרץ 2013, נחתם הסדר נאמנות בין הרשות לבין הסתדרות העובדים וועדי העובדים לפיו העבירה הרשות את הכספים המיועדים לפנסיה תקציבית לנאמנות וזאת עד להקמת קופה מרכזית לקצבה, נכסי הנאמנות עונים על התנאים להגדרתם כנכסי תוכנית.

עד למועד העברת הכספים לנאמנות רק חקופות המרכזיות לפיצויים ענו על התנאים הנדרשים להגדרת נכסי תוכנית.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. התחייבות בשל הטבות לעובדים (תמשך)

מדידות מחדש כוללות רווחים והפסדים אקטואריים וכן את התשואה על נכסי תוכנית בניכוי מרכיב הריבית. מדידות מחדש נוקפות לרווח כולל אחר בתקופת התהוותם.

3. הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך

הטבות עובדים אחרות לטווח ארוך, הן הטבות עובדים שאינן הטבות לטווח קצר, אינן הטבות לאחר העסקה ואינן הטבות בגין פיטורין. הטבות עובדים אחרות ברשות כוללות את ההתחייבויות בגין תשלום ימי חופשה ומחלה לעובדים. המחויבות נטו של הרשות בגין הטבות עובד אחרות לטווח ארוך, הינה בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות, תוך התחשבות בשיעור עליית שכר צפויה. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי ומנוכה ממנו השווי ההוגן של נכסים המתייחסים למחויבות זו, במידה שקיימים. שיעורי ההיוון מבוססים על תשואה לפדיון של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה לתקופה המתאימה למחיימי של ההתחייבות. החישוב נעשה לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה תוך שימוש בהערכות אקטואריות המבצעות בתום כל תקופת דיווח. רווחים והפסדים אקטואריים נוקפים במלואם לדוח על הרווח הכולל בתקופה בה הם התהוו.

4. הטבות בגין פיטורין

הטבות בגין פיטורין נוקפות כהוצאה כאשר הרשות התחייבה, ללא אפשרות ממשית לביטול, לפיטורי עובדים לפני הגעתם לגיל הפרישה המקובל על פי תוכנית פורמלית מפורטת. הטבות הניתנות לעובדים בפרישה מרצון נוקפות כאשר הרשות הציעה לעובדים תוכנית המעודדת פרישה מרצון, צפוי שהצעה תתקבל וניתן לאמוד באופן מהימן את מספר הנענים להצעה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המושך)

ית. שינוי במדיניות חשבונאית - יישום לראשונה של תקני זינוח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים

1. יישום לראשונה של IFRS 15 – הכנסות מתוזים עם לקוחות:

בחודש מאי 2014 פרסם ה-IASB את IFRS 15 – הכנסות מחוזים עם לקוחות (להלן: "התקן החדש"), המחליף את IAS 18 הכנסות, IAS 11 חוץ הקמה ואת IFRIC 13 תכניות נאמנות לקוחות, IFRIC 15 הסכמים להקמת מבנים, IFRIC 18 העברות של נכסים מלקוחות ו-SIC31 הכנסות - עסקאות חליפין הכוללות שירותי פרסום. התקן החדש מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות:

שלב 1 - זיהוי החוזה עם חלקו, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.

שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.

שלב 3 - קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.

שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מוזרר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נאפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.

שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. ליישום התקן לראשונה לא קיימת השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. יישום לראשונה של IFRS 9 – מכשירים פיננסיים:

בחודש יולי 2014 פרסם ה-IASB את הנוסח המלא והסופי של IFRS 9 – מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS 39 – מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 (להלן: "התקן החדש") משנה בעיקר את הוראות הסיווג והמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת JAS 39.

התקן החדש מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. ליישום התקן לראשונה לא קיימת השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. יתרות צמודות מדד ובמטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבע הפעילות הרלוונטי של הרשות לפי שער החליפין שבתוקף בתאריך העסקה.

נכסים והתחייבויות במטבע חוץ או צמודות לו נכללו לפי שערי החליפין היציגים לתאריך המאזן. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו בדוחות הכספיים על בסיס המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.

להלן נתונים על שערי החליפין של הדולר של ארה"ב ושל מדד המחירים לצרכן:

<u>ממד המחירים לצרכן האמריקאי (C.P.I) "ידוע"</u>	<u>שער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב</u>	<u>ממד המחירים לצרכן "ידוע"</u>	<u>ממד המחירים לצרכן "בגוף"</u>	<u>ליום</u>
252.03	3.75	224.00	223.33	31 בדצמבר 2018
246.67	3.47	221.35	221.57	31 בדצמבר 2017
241.35	3.85	220.68	220.68	31 בדצמבר 2016
237.34	3.90	221.35	221.13	31 בדצמבר 2015
<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>שיעורי שינוי בתקופת הדוח לשנה שהסתיימה ביום:</u>
2.17	8.10	1.20	0.80	31 בדצמבר 2018
2.20	(9.83)	0.30	0.40	31 בדצמבר 2017
1.69	(1.46)	(0.30)	(0.20)	31 בדצמבר 2016
0.50	0.33	(0.90)	(1.00)	31 בדצמבר 2015

* בסיס המדד - ממוצע 1993 = 100

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 4 - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים, הפעילה הרשות שיקול דעת ושקלה את השיקולים לגבי הנושאים הבאים, שלהם חשפה מהותית על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

1. השיקולים

א. סיווג חכירה

לצורך הבחינה האם יש לסווג חכירה כמימונית או תפעולית, בוחנת הרשות האם החכירה מעבירה במחיתה את כל הסיכונים וההטבות הנלווים לבעלות בנכס. בכלל זאת בוחנת הרשות, בין היתר, את קיומה של אופציית רכישה במחיר הזדמנותי, את תקופת החכירה ביחס לאורך החיים הכלכלי של הנכס ואת הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים ביחס לשווי החוץ של הנכס.

ב. העיתוי של קיום מחויבויות ביצוע

הרשות בוחנת את מועד העברת השליטה בנכס או בשירות לצורך זיהוי עיתוי התכרה בהכנסות מחוזים עם לקוחות בנקודת זמן או לאורך זמן. בין היתר, בוחנת הרשות האם הלקוח משיג שליטה על נכס בנקודת זמן ספציפית או צורך את החטבות הכלכליות באופן מקביל לכיצועי הרשות. בנוסף, הרשות לוקחת בחשבון לצורך קביעת עיתוי ההכרה בהכנסה גם הוראות חוק ורגולציה רלוונטיות.

2. אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. שינויים באומדנים החשבונאיים נוקפים בתקופה בה נעשה שינוי האומדן. להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי הרשות ואשר שינוי מהותי באומדנים והנחות עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

א. תביעות משפטיות

בהערכות סיכויי תוצאות התביעות המשפטיות שהוגשו נגד הרשות הסתמכה הרשות על חוות דעת של יועציה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שימוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים החליכים, וכן על ניטיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה (ראה באור 22).

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 4 - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ב. הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה
התחייבות בגין תוכניות להטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוך בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבות עשויה להיות מושפעת בצורה משמעותית בגין שינויים באומדנים אלו.

ג. נכסי מיסים נדחים
נכסי מיסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס ובגין הפרשים זמניים ניתנים לניכוי, שטרם נוצלו, אם צפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנחלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי, סכום ההכנסה החייבת במס הצפויה, מקורה ואסטרטגיית תכנון המס.

ד. קביעת שווי הוגן של נכס פיננסי לא סחיר
חשווי ההוגן של נכס פיננסי לא סחיר נקבע בהתאם לשיטות הערכה, בדרך כלל על פי הערכת תזרימי המזומנים העתידיים המהווים לפי שיעורי היוון שוטפים בגין פריטים בעלי תנאים ומאפייני סיכון דומים. שינויים באומדן תזרימי מזומנים עתידיים ואומדן שיעורי היוון בהתחשב בהערכת סיכונים כגון סיכון נזילות, סיכון אשראי ותנודתיות, עשויים להשפיע על השווי ההוגן של נכסים אלו.

ה. קביעת מחיר העסקה והסכומים שהוקצו למחויבויות ביצוע
בעסקאות מול לקוחות הכוללות תמורה משתנה בוחנת הרשות בהסתמך על ניסיון העבר שלה ובהתאם לתנאים כלכליים קיימים האם צפוי ברמה גבוהה שביטול משמעותי בסכום ההכנסות שהוכרו לא יתרחש כאשר אי הודאות הקשורה להשתנות התמורה תתברר. בעת קביעת מחיר העסקה עם לקוחותיה, לוקחת הרשות בחשבון את השפעה של כל תמורה משתנה בחוזה, כגון הנחות, קנסות, תמריצים, קיומו של רכיב מימון משמעותי בחוזה וכן תמורה שלא במזומן.
בנוסף, הרשות בוחנת עבור כל עסקה הכוללת תמורה משתנה מהי השיטה שתייצג בצורה טובה יותר את סכום התמורה שהרשות תהיה זכאית לו, שיטת התחלפת או שיטת הסכום הסביר ביותר.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 5 – גילוי לתקני IFRS חדשים שלפני יישומם

IFRS 16 חכירות

בינואר 2016 פרסם ת-IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 בדבר חכירות (להלן - התקן החדש).

בהתאם לתקן החדש, חכירה מוגדרת כחוזה, או חלק מחוזה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוגדרת. לחלף עיקר השפעות התקן החדש:

א. התקן החדש דורש מתווכרים להכיר בכל החכירות בדוח על המצב הכספי (פרט לחריגים מסוימים, ראה להלן). חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות שימוש, באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן חקיים-IAS 17 חכירות. כמו כן, תתווכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פתח בנפרד.

ב. תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכירים במועד היווצרותם.

ג. במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות-השימוש.

ד. הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מחותי לעומת התקן חקיים, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.

ה. התקן החדש כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי חקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות, וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.

התקן החדש ייושם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019, או לאחריו. התקן החדש מאפשר לחוכרים לבחור באחת מגישות היישום הבאות:

א. יישום למפרע מלא - לפי גישה זו, נכס זכות-השימוש וההתחייבות יוצגו בדוח על המצב הכספי כאילו מאז ומעולם נמדדו בהתאם להוראות התקן החדש. במקרה זה, השפעת יישום התקן החדש לתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת תיזקף להון. כמו כן, הרשות תציג מחדש את דוחותיה הכספיים המוצגים כמספרי השוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן החדש לראשונה תחת גישה זו, תחושב תוך שימוש בשיעור הריבית הגלום בחכירה אלא אם שיעור זה אינו ניתן לקביעה בנקל שאז יש להשתמש בשיעור הריבית התוספתי של החוכר במועד ההתקשרות בחכירה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 5 – גילוי לתקני IFRS חדשים שלפני יישומם (המשך)

ב. גישת יישום למפרע חלקי – לפי גישה זו, לא תידרש הצגה מחדש של מספרי החשבוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן החדש לראשונה, תחושב תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתי של החוכר הקיימת במועד יישום התקן החדש לראשונה. לגבי יתרת נכס זכות - השימוש, הרשות יכולה להחליט, לגבי כל חכירה בנפרד, ליישם את אחת משתי החלופות הבאות:

- i. הכרה בנכס בגובה ההתחייבות שהוכרה, עם התאמות מסוימות.
  - ii. הכרה בנכס כאילו מאז ומעולם נמדד בהתאם לתוראות התקן החדש.
- הפרש כלשהו הנוצר במועד יישום התקן החדש לראשונה בעקבות יישום למפרע חלקי, אם נוצר, ייוקף להון.

הרשות מעריכה כי תבחר בגישת יישום למפרע חלקי בעת היישום לראשונה של התקן החדש, כאשר מדידת נכסי זכות השימוש תהיה שווה לסכום התחייבויות בגין חכירה כפי שיוצגו במועד המעבר.

להערכת הרשות, לאחר בחינת השלכות יישום התקן החדש, ליישומו לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 6 - מזומנים ושוות מזומנים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		שיעור ריבית %	
2017	2018	2017	2018
מיליוני ש"ח			
612	588	0-0.18	0-0.5
134	101	0-0.77	0-3.0
1	4	---	---
<u>747</u>	<u>693</u>		

לא צמודים
במטבע חוץ (דולר ארוז"ב)
במטבע חוץ (אירו)

באור 7 - השקעות מיועדות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
154	19
-	1,258
<u>154</u>	<u>1,277</u>

לא צמודים
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים (בשווי חוץ)

ב. בהתאם לחלטות הנהלת הרשות, השקעות אלו יועדו לתשלום ונמלוגים לשנת 2019 והתחייבויות מיועדות אחרות. הנהלת הרשות יכולה לשנות ייעוד זה בכל עת.

באור 8 - השקעות לזמן קצר

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
1,982	435

בעיקר אגרות חוב ומלוות ממשלתיים (בשווי חוץ)

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות חכספיים

באור 9 - מבשירים פיננסיים נגזרים

א. הרשות חתקשרה עם תאגידים בנקאיים בעסקאות אקדמה על שער החליפין של הדולר בגין גידור תזרים מזומנים של החכנסות התעופתיות הצפויות להתקיים ברמת סבירות גבוהה.

1. לחלן פירוט עסקאות אקדמה בגין גידור תזרים מזומנים של חכנסות תעופתיות לשנת 2019:

עסקה	1	2	3	4	5	6	סה"כ
נכס בסיס במיליוני דולר	97	107	75	133	140	9	561
מטבע	USD	USD	USD	USD	USD	USD	
שער ממוצע משוקלל	3.5853	3.5741	3.5647	3.5417	3.5636	3.6042	
ליום הפירעון	14/03/2019	27/05/2019	15/07/2019	12/09/2019	14/11/2019	12/12/2019	
יום פירעון							
שווי הוגן במיליוני							
שי"ח ליום 31 בדצמבר	(14)	(14)	(10)	(18)	(13)	---	(69)
2018							

2. לחלן פירוט עסקאות אקדמה בגין גידור תזרים מזומנים של חכנסות תעופתיות לשנת 2018:

עסקה	1	2	3	4	5	6	סה"כ
נכס בסיס במיליוני דולר	69	102	69	111	112	73	536
מטבע	USD	USD	USD	USD	USD	USD	
שער ממוצע משוקלל	3.5111	3.5025	3.4964	3.4554	3.4485	3.4613	
ליום הפירעון	14/03/2018	23/05/2018	12/07/2018	13/09/2018	14/11/2018	26/12/2018	
יום פירעון							
שווי הוגן במיליוני							
שי"ח ליום 31 בדצמבר	4	6	4	3	4	4	25
2017							

ב. תחריב:

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
---	(69)
1	(10)
25	---
26	(79)

שווי הוגן עסקאות הגנה בגין גידור תזרים מזומנים של חכנסות 2019
עסקאות אקדמה הנמדדות בשווי הוגן זיך רווח והפסד
שווי הוגן עסקאות הגנה בגין גידור תזרים מזומנים של חכנסות 2018

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 10 - לקוחות

א. התרכב:

לינס 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
81	59
159	152
1	3
<u>241</u>	<u>214</u>
5	5
---	---

(2) (1) חובות פתוחים
הכנסות לקבל
חמאות לגביה

(1) בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
(2) כולל משרדי ממשלה - פחות מנויליון

ב. ניהול סיכון אשראי לקוחות על יזי הרשות:

על מנת לצמצם את סיכון האשראי מול לקוחותיה פועלת הרשות לקבל ערכויות בנקאיות מלקוחותיה המסחריים והתעופתיים.

הרשות מודדת את החפרשה להפסדי אשראי בגין לקוחות לפי הסתברות לחזילות פירעון לכל אורך חיי המכשיר. הפסדי אשראי הצפויים בגין חובות לקוחות נאמזים על סמך ניטיון העבר ובהתאם למאפיינים ספציפיים של לקוחות. בהתאם ליישום IFRS9 "מכשירים פיננסיים" הרשות בחרה ליישם את הגישה המקלה למדינית ההפרשה לירידת ערך בסעיף לקוחות לפי הסתברות לחזילות פירעון לכל אורך חיי המכשיר (lifetime).

תישוב הפסדי אשראי חזויים בוצע על בסיס ניטיון העבר.

ג. תנועה בהפרשה להפסדי אשראי:

לינס 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
5	5
---	---
---	---
<u>5</u>	<u>5</u>

יתרה לתחילת שנה
הפרשה במשך השנה (*)
טכומי חובות מסופקים שנמחקו (*)
יתרו לסוף שנה

(*) חתנועה פחות מנויליון

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 11 - חייבים ויתרות חובה

החריב:

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
105	105
7	6
203	---
1	1
316	112

רשות מקרקעי ישראל (1)
הוצאות מראש
הוצאות מראש בגין תמלוגים לממשלת ישראל על פי סעיף 40 לחוק הרשות (2)
עובדים

(1) בתאריך 27 לספטמבר 2016 חתמה הרשות על הסכם עם רשות מקרקעי ישראל (להלן: רמ"ט), לפיו תשלם רמ"ט עלויות הגירה ופינוי בגין שדה תעופת אילת בסך של 363 מיליון ש"ח.

עד ליום 31 לדצמבר 2018, קיבלה הרשות מתוך סכום זה סך של כ- 240 מיליון ש"ח.

(2) בהתאם לחוק החתייעלות הכלכלית התשע"ו-2015 וחוק החתייעלות הכלכלית התשע"ז-2016, תוקן חוק הרשות לפיו תשלם הרשות, בהתאם לסעיף 40 ב', תמלוגים נוספים עבור השנים 2016-2018 בשיעור של 12.5% מהכנסותיה למעט הכנסות מאגרות ושירותים תעופתיים.

רשימת שדות התעופה בישראל באזורים לזרחות הכספיים

טבלה 12 - רכוש קבוע, נטו

יחידה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018	פחת נטו				יחידה ליום 1 בינואר 2018 מיליוני ש"ח	יחידה ליום 31 בדצמבר 2018	עלות				יחידה ליום 1 בינואר 2018
	יחידה ליום 31 בדצמבר 2018	גריעות	תוספות	התרחקות			מזון	גריעות	תוספות	התרחקות	
1,190	1,981	---	119	1,862	3,171	91	---	133	2,947	רכוש קבוע מנופיל מסלולים והשרים מבנים ציוד	
2,027	4,076	(4)	187	3,893	6,103	439	(4)	159	5,509		
370	1,136	(38)	73	1,101	1,506	45	(38)	66	1,433		
3,587	7,193	(42)	379	6,856	10,780	575	(42)	358	9,889	סה"כ רכוש קבוע מנופיל	
598	---	---	---	---	598	(91)	---	143	546	רכוש קבוע במחמה מסלולים והשרים מבנים ציוד	
735	---	---	---	---	735	(439)	---	259	915		
228	---	---	---	---	228	(45)	---	47	226		
1,561	---	---	---	---	1,561	(575)	---	449	1,487	סה"כ רכוש קבוע בהקמה	
5,148	7,193	(42)	379	6,856	12,341	---	(42)	807	11,576	סה"כ רכוש קבוע	
פחת נטו											
יחידה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017	יחידה ליום 31 בדצמבר 2017	גריעות	תוספות	יחידה ליום 1 בנואר 2017	יחידה ליום 31 בדצמבר 2017	מזון	גריעות	תוספות	יחידה ליום 1 בנואר 2017	החריב והתנתק בשנת 2017:	
1,085	1,862	---	109	1,753	2,947	20	---	63	2,864	רכוש קבוע מנופיל	
1,616	3,893	(1)	142	3,752	5,509	31	(1)	55	5,424	מסלולים והשרים	
332	1,101	(10)	122	989	1,433	69	(10)	84	1,290	מבנים	
3,033	6,856	(11)	373	6,494	9,889	120	(11)	202	9,578	ציוד	
546	---	---	---	---	546	(20)	---	132	434	רכוש קבוע במחמה	
915	---	---	---	---	915	(31)	---	297	649	מסלולים והשרים	
226	---	---	---	---	226	(69)	---	156	139	מבנים	
1,687	---	---	---	---	1,687	(120)	---	585	1,222	ציוד	
4,720	6,856	(11)	373	6,494	11,576	---	(11)	787	10,800	סה"כ רכוש קבוע בהקמה	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	סה"כ רכוש קבוע	

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 13 - ילוש אחר, נטו

חורכב וחתנועה:

ליוס 31 בדצמבר 2018	גריעות	תוספות	ליוס 31 בדצמבר 2017	גריעות	תוספות	ליוס 1 בינואר 2017
מיליוני ש"ח						

(1) [REDACTED] נר 22 ב.

באור 14 - אשראי מתאגידים בנקאיים

חורכב:

ליוס 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
17	19

חליות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך

פרטים בדבר ריבית והצמדה ראה באור 19.

באור 15 - התחייבויות לספקים ולנותגי שרותים

חורכב:

ליוס 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
442	590
1	1
443	591

חשבונות פתוחים
המחאות לפרעון

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 16 - זכאים ויתרות זכות

א. תחריב:

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
112	100
155	164
77	80
62	51
72	48
69	57
3	8
<u>550</u>	<u>508</u>

רשות מקרקעי ישראל (ראה ב' לחלק)
עונדים ומוסדות בגין שכר
חפשת לתופש
זכאים אחרים
מוסדות
ממשלת ישראל בגין מסופי הגבול היבשתיים (ראה ג' לחלק)
הכנסות מראש וחלויות שוטפות של הכנסות מראש

ב. רשות מקרקעי ישראל

1. דמי חכירה בגין שדות התעופה

הרשות משלמת דמי חכירה שנתיים, בגין השימוש במקרקעין, לרשות מקרקעי ישראל בשיעור קבוע מהכנסותיה (ראה באור 1).

מפעילות מסחרית	8%
מאגרות ושרותים למטוסים	6%
מאגרות ושרותים לנוסעים	2%

דמי החכירה בגין השימוש במקרקעין בשדות התעופה (למעט עובדה חשיך למשרד הבטחון) לשנה שנתית ביום 31 בדצמבר 2018 הסתכמו לסך של 97 מיליוני ש"ח (בשנת 2017 : 86 מיליוני ש"ח).

בחישוב דמי החכירה כאמור לעיל, קוזזו מההכנסות המסחריות התמלוגים למדינה (למעט תמלוגים ששולמו לפי טעיף 40 א' לחוק הרשות).

2. דמי חכירה בגין מסופי הגבול היבשתיים

הרשות משלמת דמי חכירה שנתיים בגין השימוש במקרקעין של מסופי הגבול. דמי החכירה משולמים בשיעור קבוע מהכנסות מסופי הגבול כדלקמן:

מפעילות מסחרית	8%
מאגרות מטען	6%
מאגרות נוסעים	2%

דמי החכירה בגין שימוש במקרקעין במסופי הגבול היבשתיים לשנה שנתית ביום 31 בדצמבר 2018 הסתכמו לסך של כ- 3.2 מיליוני ש"ח (בשנת 2017 : 3.4 מיליוני ש"ח), סכומים אלו נזקפו לחובת ממשלת ישראל בגין התפעול חשופ של מסופי הגבול (ראה באור 1 ובאור 16).

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 16 - זכאים ויתרות זכות (חמשך)

ג. תפעול שוטף של מסופי הגבול

תתנועה:

לשנה שהסתיימה	
ביום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
270	296
(231)	(240)
39	56
(99)	(69)
129	69
--	1
69	57

הכנסות השנה
בניכוי - הוצאות השנה
עודף תפעולי
הוצאות פיתוח
קנרת חוב לתחילת השנה
הצמדה בעקבות טיכום דברים
יתרה לסוף חשנה

באור 17 - ממשלת ישראל

א. הותחייבויות שוטפות

החרכ:

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
19	19
19	19

תשלומים לממשלת ישראל על פי סעיף 40 לחוק תרשות

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות המספיים

באור 18 - הפרשות

א. התרכיב

<u>סך הכל</u>	<u>רשויות</u> <u>מקומיות</u>	<u>תביעות</u> <u>משפטיות</u> <u>מיליוני ש"ח</u>	<u>מיגון</u> <u>אקוסטי</u>	<u>תביעות למי</u> <u>סעיף 197</u> <u>לחוק תכנון</u> <u>ובנייה</u>
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 19 - התחייבויות לתאגידיים בנקאיים

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		שיעור ריבית	
2017	2018		
מיליוני ש"ח			
230	231	6.904%	בנקים (1)
(17)	(19)		בניכוי - חלויות שוטפות
(6)	(6)		בניכוי תוצאות נדרות
<u>207</u>	<u>206</u>		

ב. זמני הפרעון הם כולקמן:

19	בשנת 2019 - חלויות שוטפות
21	בשנת 2020
22	בשנת 2021
24	בשנת 2022
25	בשנת 2023
<u>120</u>	בשנת 2024 ואילך
<u>212</u>	
<u>231</u>	

- ב- 11 בינואר 1999 לוותה הרשות סך של 100 מיליון דולר של ארצות חברית מתוך הכספים שגייסה ממשלת ישראל בערבותה של ממשלת ארצות הברית. החלואה ניתנה בפועל על ידי חמישה בנקים מסחריים בישראל מתוך כספים שהופקדו על ידי ממשלת ישראל בפקדונות באותם בנקים. תנאי פקדונות אלה מקבילים לתנאי האשראי מבוטחת הסכונגים, מועזי הביצוע ולוחות חסילוקין. הריבית נפרעת ב- 58 תשלומים חצי שנתיים רצופים החל מ- 10 במאי 1999. חקרן תפרע ב- 40 תשלומים חצי שנתיים רצופים החל מ- 10 במאי 2008. מתוך טכום החלואות נוכח סך של 4.5 מיליון דולר עבור עמלה ששילמה ממשלת ישראל בגין גיוס חכספים. עמלה זו מופחתת על פני אורך החיים של החלואות ומוצגת בניכוי מהחלואות.
- אמות מידה פיננסיות - בגין החלואות מתאגידיים בנקאיים, אשר יתרון ליום 31 בדצמבר, 2018 מסתכמת לסך של 231 מיליוני ש"ח, התחייבה הרשות כלפי התאגידיים הבנקאיים, בין היתר, על כך שהיחס בין חקרן לפיתוח והרחבת שירותים לבין סך הנכסים במאזן לא יפחת משיעור של 33% - זאת עד לפרעון האשראי. נכון ליום 31 בדצמבר, 2018 עומדת הרשות באמות המידה הפיננסיות הנייל (ראה גם באור 22 יט).

באור 20 - הכנסות מראש

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני ש"ח		
32	61	הכנסות מראש (1)
(3)	(6)	בניכוי חלויות שוטפות
<u>29</u>	<u>55</u>	

- בחודש יוני 2015 נותם הסכם המחוזות תוספת לחוזה קיים עם לקוח המפעיל מסוף מטענים בנתביג, על פי החסכם הקים חלקות תוספת למסוף המטענים הקיים. לחברת המפעילת קיימות זכות שימוש במבנה עז' ליוני 2028. חבנית נסתיימה באוגוסט 2018 ובמועד זה הכירה הרשות בנכס כנגד הכנסות מראש בסך 34 מיליון ש"ח. החכנסות מוכרות על פני אורך חיי החוזה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
3,417	3,265
29	33
14	18
100	111
<u>3,560</u>	<u>3,427</u>

הטבות לאתר סיווג העסקה במסגרת תוכניות לחטבת מוגדרת

פנסיה תקציבית

שי לחג פנסיה תקציבית

שי לחג פנסיה צוברת

הטבות בגין פיטורין

הטבות עובד אחרות לטווח ארוך

מענק בגין אי ניצול ימי מחלח

177	177

סח"כ הטבות לעובדים

3,737	3,604

שווי הוגן של נכסי תכנית

סך ההונחיבות בגין הטבות לעובדים שהוכרה בדוח על המצב הכספי

3,626	3,586
<u>111</u>	<u>18</u>

ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים מוצגת בדוח על המצב הכספי כדלקמן:

במסגרת נכסים בלתי שוטפים

במסגרת ההתחייבויות שאינן שוטפות

התחייבות נטו

180	288
291	306
<u>111</u>	<u>18</u>

ב. נכסי תוכנית:

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
1,724	1,520
222	181
696	881
424	521
169	93
11	19
378	370
2	1
<u>3,626</u>	<u>3,586</u>

שיעור ריבית %

2017	2018

אג"ח סחירות וקרנות המתמחות באג"ח סחירות

פקדונות ושטרי הון צמוד מדד (1)

אג"ח קונצרניות

מניות סחירות, אג"ח להמרה וקרנות חמוגמחות במניות סחירות

לא צמודים

אג"ח צמוד כס"ח (זולר)

קופות מרכזיות לפיצויים

שטרי הון סחירים

1.7-6.8	1.7-6.1

מתוך כלל כספי החשקעות מיועדות מנוחלים ומיועדים לניהול ע"י מנחלי תיקים סך של 1,123 מיליוני ש"ח (2017: 919 מיליוני ש"ח).

1. זמני הפרעון של הפקדונות הם כדלקמן:

39	בשנת 2018 - חלויות שוטפות
	בשנת 2019
	בשנת 2020
	בשנת 2021
	בשנת 2022
142	
<u>181</u>	

רשות שדות התעופה בישראל באורים לזוהות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

2. בתאריך 17 למרץ 2013 תתמנה הרשות על חסדר נאמנות עם ועדי העובדים והחסתדרות. בהתאם לחסדר, תעבירה הרשות את הכספים שיועדו על ידה לפנסיה תקציבית לנאמנות וזאת עד לחקמת קופח מרכזית לקיצבה. כספים אלו עומדים בחגורת נכסי ותוכנית (ראה גם באור 1).

ג. פנסיה תקציבית

בהתאם להסכמי עבודה קיימים ברשות, זכאים חלק מעובדי הרשות, לפנסיה תקציבית בהתאם לחוק שרות המדינה (גמלאות) (נוסח משולב), הונח 1970. בהתאם לסעיף 26 לחוק הרשות, קיבלת הרשות על עצמה שמירת זכויות עובדי המדינה שהועברו אליה ביום 15 ביוני 1977 וביום 1 ביוני 1978. חתתיבות וזכוללת גם התחייבות לתשלום מענקים בגין אי ניצול ימי מחלה בעבור אותם עובדים העתידים להגיע לגיל 55 שנה. בנוסף אליהם מבוטחים בפנסיה תקציבית כל העובדים אשר קיבלו מעמד של "עובד קבוע" עד ליום 1 בינואר 1994.

המחויבות האמורה חושבה על ידי אקטואר מוסמך תוך שימוש בשיטת הערכת אקטוארית - יחידת זכאות חוויה. בשיטה זו הובאו בחשבון מועדי וסכומי תשלום ההטבה הצפויים, בכפוף לשיעור גידול השכר החוזי, לחטבתיות תמותה, עזיבה ונכות של העובדים, הפנסיונרים ושאר ירחים ובכפוף למדיניות הרשות לגבי תשלום ההטבות.

החנחות האקטואריות העיקריות לתאריך הזיוח על המצב הכספי:

1. גיל עובדי הרשות וגמלאית.
2. לוחות תמותה בהתאם לחזור פנסיה של משרד האוצר מסוף שנת 2017
3. גיל הפרישה חושב על פי חוק גיל פרישה, גיל הפרישה לגברים הוא 67 וגיל הפרישה לנשים הוא בין 62 לבין 64, בהתאם לחוק גיל הפרישה (תיקון מס' 3), התשע"ב-2011 (לנשים שתאריך לידתן לפני מאי 1958, גיל הפרישה הוא בין גיל 62 לבין גיל 64). הנחה זו מבוטלת על הנחת תהלת הרשות כי מספרן של פרישות מוקדמות דגילות יהיה קטן ולא מחותי (פרישות מוקדמות בתוכנית פרישה יטופלו כ- Termination benefits ולפיכך אינן נלקחות בחשבון מראש בהערכת האקטוארית). לעובדים פעילים שגילם במועד הזיוח על המצב הכספי גבוה מגיל הפרישה לפי החוק, חונח כי יפרשו תוך שנה ממועד הזיוח על המצב הכספי.
4. אחוז הצבירה הינו 2% לכל שנת עבודה, אך לא יותר מ- 70% עד לפרישה, עובדים שחקפואו את זכויותיהם זכאים לפנסיה לפי שיעור הפנסיה שצברו עד חקפאת הזכויות.
5. גידול שכר - החנחה נקבעה על בסיס ניתוח שכר המבוטס על נתוני שכר לשנים 2001-2017. שיעורי הגידול בשכר, נקבעו לפי גיל, בהתייחס בנפרד לאוכלוסייה שהגיעה לשיא מתח הדרגות ולאוכלוסיית שטרים הגיעה לשיא מתח הדרגות.
6. תשלומי הפנסיה צמודים למדד המחירים לצרכן. עזכון הפנסיה יבוצע אחוז לשנה (לפיכך חונחה שחיקה בפנסיה של 0.83%).
7. השכר הקובע - לחישוב הפנסיה הינו השכר האחרון ערב הפרישה.
8. שיעור ריבית לחיוב - תקן IAS 19 קובע כי חיוב של החטבות לאחר פרישה ולזמן ארוך ייעשה תוך שימוש בשיעור החיוב שייקבע לפי התשואה לפידיון על אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה, לזקופת דומה לתקופת תשלום החטבות. במדינות בהן לא קיים שוק עמוק לאגרות חוב אלה יש לבצע את החיוב לפי שיעור תשואה לפידיון של אגרות חוב ממשלתיות. לאור החלטת שבישראל קיים שוק עמוק לאגריח קונצרני, החיוב התבצע לפי שיעורי הריבית המפורטים כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	<u>פנסיה תקציבית</u>
2.00%	2.40%	פנסיה
1.60%	2.10%	שי לחג
0.40%	1.00%	מענק אי ניצול ימי מחלה
<u>פנסיה צוברת</u>		
2.50%	2.80%	שי לחג
2.00%	2.40%	מענק אי ניצול ימי מחלה

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

9. השותפות העובדים בשיעור של 2% מהשכר הפנסיוני.
10. עובד אשר בעת הגיעו לגיל פרישה, צבר יותר מ-35 שנות ותק, זכאי למענק בשווי משכורת חודשית אחת לפי השכר הקובע, בגין כל שנה עובדת מעבר ל-35 שנים.
11. פנסיה נכות- במקרה של נכות זכאי העובד לשיעור פנסיה של 2% מהשכר הקובע לכל שנת עבודה, אך לא פחות משיעור פנסיה נכות של 50% ולא יותר מ-70%. הפנסיה תשולם עד לסוף חינו של הנכות.
12. פנסיה שאירי פעיל- במקרה של מות עובד, זכאית בת הווג לפנסיה בשיעור של 40% מהשכר הקובע לכל ימי חייה.
13. פנסיה שאירי פנסיונר- במקרה של מות פנסיונר זכאי אלמן או אלמנה לפנסיה שאיריים בשיעור של 60% מפנסיה הזקנה שקיבל הפנסיונר.

ד. שי לחג

התחייבות לשי לחג חושבה בשווי אחיד בסך של 2,000 ש"ח שנתי בגין תשלום שי לחג עבור עובדי הרשות כאשר יגיעו לגיל פרישה, גימלאי הרשות ושאר הגימלאים. הערך הנוכחי של התחייבות חושבה לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה, בהתחשב במועדי וסכומי החטבה הצפויים ובכפוף לשיעור והגידול בהטבה.

התחייבות בגין שי לחג חושבה על ידי אקטואר מוסמך.

ה. פיצויי פיטורין

בהתאם לחוקי העבודה ולחטכמי העבודה בתוקף, חייבת הרשות בתשלום פיצויי פיטורין לעובדים שיפוטרו או שיפרשו מעבודתם בנסיבות מסוימות. פיצויי פיטורין מחושבים על בסיס משך תקופת שירותם ובדרך כלל לפי שכרם החודשי האחרון ומשכורת חודשית אחת לכל שנת עבודה.

התחייבויות בקשר לזכויות עובדים בעת פיטורין מכוסות כדלקמן:

1. בהתאם לחטכמי עבודה, מפקידה הרשות הפקדות שוטפות בתוכניות פנסיה חיצונית בגין חלק מהעובדים. תוכניות אלה מעניקות, בדרך כלל, כיסוי מלא בגין פיצויי פיטורין, ובמקרים מסוימים - 72% מהתחייבות לפיצויי פיטורין.
- התחייבויות לפיצויי פיטורין המכוסות על ידי תוכניות אלה אינן מוצגות בדוחות הכספיים, מאחר שכל הסיכונים הכרוכים בתשלומי פיצויי פיטורין כמתואר לעיל הועברו לקרנות הפנסיה.
2. הרשות מבצעת הפקדות שוטפות לפוליסות ביטוח מנחלים בגין עובדים בתפקידי ניהול, פוליסות אלה מעניקות כיסוי להתחייבויות בגין פיצויי פיטורין לאותם עובדים. על פי הסכמי עבודה, כפוף למגבלות מסוימות, פוליסות ביטוח אלה הן רכוש העובדים. הסכמים שהופקדו בגין הפוליסות כאמור אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי מאחר שהם אינם נשליטת הרשות.

ו. מענק בגין אי ניצול ימי מחלה

עובדי הרשות וקבועים זכאים למענק בעת פרישה בגין אי ניצול ימי מחלה. שיעור המענק הינו בהתאם לגילאי הפרישה שנקבעו בהסכם הקיבוצי ובהתאם לחלן:

1. אם העובד ניצל 65% ומעלה מסך כל חופשת המחלה המגיעה לו, לא יהיה זכאי למענק.
2. אם העובד ניצל יותר מ-35% ופחות מ-65% מסך כל חופשת המחלה המגיעה לו, העובד יהיה זכאי ל-6 ימי מחלה על בסיס זכאות של 30 ימי מחלה לשנה.
3. אם העובד ניצל עד 35% מסך כל חופשת המחלה המגיע לו, העובד יהיה זכאי ל-8 ימי מחלה על בסיס זכאות של 30 ימי מחלה לשנה.

התחייבות בגין אי ניצול ימי מחלה חושבה על ידי אקטואר מוסמך.

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

ז. לחלק שינויים אפשריים הנחשבים לסבירים לטוף תקופת חיזווח, לכל הנחה אקטוארית בתנחח שינוי חחנחות וחקטואריות נותרו ללא שינוי:

חשינוי
במתוייבות
להטבה
מיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2018:

מבחן רגישות לשינוי בתנחת השכר צפוייה

חשינוי כתוצאה מעליית שכר של 0.5%
חשינוי כתוצאה מירידת שכר של 0.5%

32

(31)

מבחן רגישות לשינוי שיעור החיוון של ההתחייבות

חשינוי כתוצאה מירידת שיעור חיוון של 0.1%
חשינוי כתוצאה מעליית שיעור חיוון של 0.1%

41

(41)

מבחן רגישות לשינוי בשיעור התמותה

חשינוי כתוצאה מקיטון בשיעור התמותה של 10%

74

ח. סכומים שחוכרו בדות רווח וחפסז בגין תוכניות הטבה מוגדרת והטבות לעובדים אחרות לזמן ארוך:

לשנה שחשתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
52	42	56
(8)	(10)	(2)
4	---	21
48	32	75
52	42	56
4	---	21
(8)	(10)	(2)
48	32	75

עלות שירות שוטף
עלות ריבית הטבות לעובדים, נטו
חוצאות אחרות

חחכנסות וחחוצאות נכללו בשעיפים חכאים:

חוצאות שכר
חוצאות אחרות
מימון

ט. סכומים שחוכרו בדות על חרות הכולל האחר:

לשנה שחשתיימח ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
(104)	8	(169)
103	(328)	204
(1)	(320)	35

תשוואה על נכסי תוכנית בניכוי מרכיב חריבית
רווח (חפסז) אקטוארי
מדיוות מחדש בגין תוכנית לחטבות לעובדים

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות חכספיים

באור 21 - הטבות לעובדים (הגשך)

י. התנועה בערך חנוכחי של המחוייבות בגין תוכנית הטבה מגודרת וחטבות לעובדים אחרות לזמן ארוך:

ליום 31 בדצמבר			
2016	2017	2018	
מיליוני ש"ח			
3,356	3,341	3,737	יתרת פתיחה
55	45	59	עלות שירות שוטף
142	143	126	עלות ריבית
4	---	22	עלות תוכנית פרישה מוקדמת (1)
3	3	2	הפקדות עובדים (2%)
(103)	328	(204)	רווח אקטוארי ברווח כולל אחר
(116)	(123)	(138)	הטבות ששולמו
<u>3,341</u>	<u>3,737</u>	<u>3,604</u>	יתרת סגירה

(1) במסגרת תוכנית פרישה מרצון שהוצעה לעובדי הרשות במוחלך שנת 2018 פרשו 34 עובדים (מתוכם 25 בפנסיה תקציבית). בהתאם לתחשיב שביצע אקטוארי הרשות, העלות האקטוארית בגין הפרישה המוקדמת של העובדים בפנסיה תקציבית הינה כ- 22 מיליון ש"ח, עלות זו נוקמה לדוח רווח והפסד. (בתוכנית פרישה בשנת 2016, פרשו 11 עובדים, עלות תוכנית הפרישה הסתכמה בכ- 4 מיליון ש"ח).

יא. התנועה בשווי החוגג של נכסי תוכנית

ליום 31 בדצמבר			
2016	2017	2018	
מיליוני ש"ח			
3,417	3,464	3,626	יתרת פתיחה
47	162	(40)	רווח (הפסד)
<u>3,464</u>	<u>3,626</u>	<u>3,586</u>	יתרת סגירה

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 22 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התקשרויות רב שנתיות

התקשרויות בגין פיתוח שדות התעופה ורכישת ציוד ליום 31 לדצמבר 2018 הסתכמו לסך של 899 מיליון ש"ח (ליום 31 לדצמבר 2017 הסתכם לסך של 1,027 מיליון ש"ח).

ב. תביעות לפי סעיף 197 לחוק תכנון ובניה

[Redacted text block containing multiple paragraphs of blacked-out content]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

לשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 22 - התחייבויות תלויות והתקשרויות - (המשך)

יט. התחייבויות הרשות לתאגידים בנקאיים

1. הרשות התחייבה כי במידה ותשעבד בעתיד רכוש ו/או נכס מנכסיה בנמל התעופה בן גוריון לטובת צדדים שלישיים כלשהם, אזי תעמיד לבנקים שעבוד בדרגה שווה ("פרי פסוי") על סכום היתרה הבלתי מסולקת של ההתחייבויות. האמור לעיל לא יחול על שעבודים קבועים, לצרכי רכישת ציוד, עד סכום כולל של מאה מיליון דולר.
2. הרשות התחייבה לא לבצע עסקאות מכירה או החכרה של מקרקעין שבתחום נתביג הטענות אישור ממשלה מבלי לקבל את הסכמת הבנק, למעט החכרה של עד 25 שנה.
3. הרשות התחייבה לשמור על כך שחיס בן "הקורן לפיתוח והרחבת השירותים" לבין סך הנכסים במאזנה לא יפחת משיעור של- 33% זאת עד לפירעון האשראי.
4. נכון לתאריך הדוחות הכספיים הרשות עומדת בתנאים הנ"ל.

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 23 - פרוט טעימי הכנסות והוצאות
החרכב;

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
418	468	529
15	16	16
433	484	545
32	31	44
465	515	589

א. הכנסות מאגרות ושרותים למטוסים

1. מאגרות
פעילות בינלאומית
פעילות פנים ארצית

2. משרותים

ב. הכנסות מאגרות ושרותים לנוסעים

מאגרות
משרותים

1,227	1,399	1,550
124	133	161
1,351	1,532	1,711

ג. לנזוחות עיקריים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
207	230	265
132	162	188
45	44	54
58	69	92
44	51	---
35	39	51
22	23	21
17	15	24
9	6	5
13	18	20
4	4	4
6	6	6
592	667	730

ד. הוצאות אחזקה והפעלה

אחזקה
שמירה, בטחון וסדרנות
אנרגיה ומים
פינוי אשפוז ונקיון
ביקורת גבולות
דלק והסעות
תפעול על ידי אחרים
מיסים
עגלות בשיירות עצמי
אגרות תפעול
חזוי מטאורולוגי
אחרות

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 23 - פירוט סעימי הכנסות תוצאות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
69	67	75
31	29	31
10	10	12
11	10	8
7	7	8
13	16	24
---	---	---
<u>141</u>	<u>139</u>	<u>158</u>

ח. תוצאות כלליות

עיבוד נתונים
קורסים והשתלמויות
שירותים מקצועיים
ביטוח וסיכון שבר מכני
תקשורת, ומשרדיות
אחרות (1)
רווח חנוך (2)

(1) כולל גידול בהוצאה בגין חובות אבודים וחובות מסופקים בסך של כ-0.1 מיליוני ש"ח בשנת 2018 (בשנת 2017 כולל קיטון בהוצאה בסך של כ-0.1 מיליוני ש"ח, בשנת 2016 כולל קיטון בהוצאה בסך של כ-3.7 מיליון ש"ח).
(2) קטן ממיליון.

ו. תוצאות (הכנסות) אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
4	---	21
(20)	(1)	(1)
(10)	---	4
<u>(26)</u>	<u>(1)</u>	<u>24</u>

באור

עלות תוכנית פרישה מוקדמת
חפרשה למיגון אקוסטי
אחרות (1)

(1) בשנת 2016 בגין מט שכח מקרקעין בגין חקקת קרקע בשדות תעופה חיפה.

ז. הכנסות ותוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
14	17	7
---	1	---
2	---	---
22	83	---
7	10	5
<u>45</u>	<u>111</u>	<u>12</u>
6	7	4
---	2	9
15	---	34
---	---	16
---	1	1
---	---	10
---	9	---
<u>21</u>	<u>19</u>	<u>74</u>
<u>24</u>	<u>92</u>	<u>(62)</u>

הכנסות מימון
רווחים מענ"ף נכסי תוכנית
רווח מעסקאות פיננסיות
חפרשי הצמדה בגין חפרשות
רווח מניירות ערך
חפרשי שער הצמדה וריבית
הכנסות מימון שנוקפו לדוח הכנסות ותוצאות

תוצאות מימון
עלות ריבית הטבות לעובדים
חפרשי הצמדה בגין חפרשות
ריבית וחפרשי שער בגין הלוואות
הפסד מניירות ערך
ריבית וחפרשי הצמדה לממשלת ישראל
עסקאות פיננסיות
חפרשי שער הצמדה וריבית
הוצאות מימון שנוקפו לדוח הכנסות ותוצאות

הכנסות מימון נטו, שנוקפו לזרח הכנסות ותוצאות

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מבשרים פיננסיים

א. נכסים פיננסיים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	

25 ---

נכסים פיננסיים בשווי הוגן זרך רווח כולל אחר:
גידור תזרים מזומנים

25 ---

סה"כ נכסים פיננסיים בשווי הוגן זרך רווח כולל אחר

1 ---

נכסים פיננסיים בשווי הוגן זרך רווח או הפסד:
חוזי אקדמת על מטבע חוץ

1,982 1,692

מניות

אגרות חוב

1,983 1,692

סה"כ נכסים פיננסיים בשווי הוגן זרך רווח או הפסד

2,008 1,692

סה"כ נכסים פיננסיים בשווי הוגן

241 214

316 112

901 713

נכסים פיננסיים בעלות מופחתת:

לקוחות

חייבים ויתרות חובח

מזומנים שווה מזומנים ופיקדונות

1,458 1,039

סה"כ נכסים פיננסיים בעלות מופחתת

3,466 2,731

סה"כ נכסים פיננסיים

ב. התחייבויות פיננסיות

הרכב:

ליום 31 בדצמבר

2017 2018

מיליוני ש"ח

17 19

207 206

224 225

שיעור

חריבית

מועד פירעון

הזאפקטיבית

2019 6.904%

2020- ואילך 6.904%

הלוואה נושאת ריבית:

הלוואה בסך 100 מיליון דולר - שוטף

הלוואה בסך 100 מיליון דולר - לא שוטף

סה"כ הלוואה נושאת ריבית

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני ש"ח		
		הרכב:
---	69	<u>התחייבויות פיננסיות בשווי הונג דרך רוח כולל אחר:</u> ג'ניור תורים מזומנים
---	69	סה"כ התחייבויות פיננסיות בשווי הונג דרך רוח כולל אחר
---	10	<u>התחייבויות פיננסיות בשווי הונג דרך רוח והפסד:</u> חוזי אקדמה על מטבע חוץ
---	10	סה"כ התחייבויות פיננסיות בשווי הונג דרך רוח והפסד
443	591	<u>התחייבויות פיננסיות בעלות מופחתת:</u> ספקים
566	519	זכאים ויתרות זכות לרבות ממשלת ישראל
1,009	1,110	סה"כ התחייבויות פיננסיות בעלות מופחתת
1,009	1,189	סה"כ התחייבויות פיננסיות אחרות

ד. פעילות גידור ונגזרים

הרשות התקשרה בעסקאות עתידיות להחלפת דולרים של ארוחייב לשקלים חדשים, זאת על גונת לצמצם את סיכון שער חליפין בגין הכנסות מאגרות תעופתיות. לצורך כך ייעדה הרשות עסקאות אלו לגידור תורים מזומנים בחשבונאות גידור.

חוזי אקדמה על שערי חליפין הנמדדים בשווי הונג דרך רוח כולל אחר יועדו כמכשירים מגדירים בגידור תורים מזומנים של הכנסות תזויות בדולר. העסקאות החזויות האמורות צפויות ברמות גבוהה ומתיירות לך - 75% מתחכנסות התעופתיות תנובעות מהאגרות הדולריות.

31 בדצמבר			
2017		2018	
התחייבויות	נכסים	התחייבויות	נכסים
מיליוני ש"ח			
---	25	69	---

שווי הונג של חוזי אקדמה במטבע חוץ שיועדו כמכשירים מגדירים

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. יעוץ ומדיניות התנהלות בזכר ניהול סיכונים פיננסיים

עיקרי ההתחייבויות הפיננסיות של הרשות, מלבד נגזרים, מורכב מאשראי, זכאים ויתרות זכות. ההתחייבויות פיננסיות אלה מיועדות בעיקר לממן את פעילות הרשות ולספק ערבויות התומכת בפעילותה. הנכסים העיקריים של הרשות כוללים חייבים ויתרות חובה, מזומנים ופיקדונות לזמן קצר, אשר נובעים ישירות מפעילותה של הרשות. בנוסף, הרשות מחזיקה חשקויות ומניות למכירה ומתקשרות בעסקאות נגזרים.

הרשות חשופה לסיכון שוק, סיכון אשראי, וסיכון נזילות. התנהלות ומועצת הרשות באמצעות וועדותיה מפקחת על ניהול סיכונים אלו ומוודאת פיקוח החולם לסיכון הפיננסי של הרשות. כל פעילות הנגזרים למטרת ניהול סיכונים מטופל על ידי צוות מומחה, בעל כישורים מתאימים, ניסיון ומידת פיקוח נאות. מדיניות הרשות, הנובעת כי לא יבוצע כל מסחר בנגזרים למטרת ספקולטיביות. המועצה באמצעות וועדותיה סוקרת ומאשרת את המדיניות באשר לכל אחד מהסיכונים המובאים להלן.

1. סיכון ריבית

סיכון ריבית הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים ממכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשיעורי ריבית שוק. לרשות הלוואה לטווח ארוך בריבית קבועה אשר נמוז'ת בעלות גופחת, לכן אין חשיפה לשינוי בשווי ההוגן בשל סיכוני ריבית.

2. סיכון מטבע חוץ

סיכון מטבע חוץ הוא הסיכון שהשווי החוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשיערי חליפין של מטבע חוץ.

החשיפה של הרשות לסיכון של מטבע חוץ קשורות בעיקר לפעילות הנמשכת של הרשות.

ליום 31 בדצמבר, 2018, לרשות עודף התחייבויות פיננסיות על נכסים פיננסיים בדולר לעומת השקל בסך של 76 מיליון ש"ח. (ליום 31 בדצמבר, 2017 - 75 מיליון ש"ח). הרשות מנהלת את סיכון מטבע החוץ שלה באמצעות עסקאות גידור אשר צפוי כי יתרחשו תוך 12 חודשים.

הרשות מגדרת את החשיפה שלה לתנודתיות בשיערי החליפין של הדולר בגין פעילות התעופתית באמצעות החוקת חווי אקדמא והולפה על מטבע חוץ.

ניתוח רגישות למטבע חוץ

הטבלה שלהלן מציגה את מברון הרגישות לשינוי אפשרי באופן סביר לשיערי החליפין של הדולר כאשר כל שאר המשתנים ללא שינוי.

<u>ושפעה על הרווח לפני מס</u>		<u>חשינו בשער החליפין של המטבע</u>	
<u>2017</u>	<u>2018</u>		
<u>מיליוני ש"ח</u>			
(7)	(8)	10%	דולר
---	---	10%	ירדן

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 25 - מיסים על הכנסה

א. ביום 1 בינואר 1997 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה לחשגת יעדי התקציב) (התשנ"ז - 1996). החוק קבע שורה של הוראות ייחודיות לרשות לצורך חישוב הכנסתה החייבת (ראו באור 1). לחלן עיקרי העקרונות שנקבעו לעניין מיסוי הרשות:

1. הוצאות:
הוצאת של הרשות שהוצאת בשל שנת מס הקודמת לשנת המס 1997, לא תותר לענין פקודת מס הכנסה.
  2. הכנסות:
א) הכנסה של הרשות שנצמחה או שהופקה החל בשנת המס 1997 תתחייב במס אף אם נתקבלה קודם לשנת המס 1997.
ב) הכנסה של הרשות שהופקה או שנצמחה לפני תחילת שנת המס 1997 לא תתחייב במס, אף אם נתקבלה לאחר שנת המס 1997.
  3. רכוש קבוע:
לענין חישוב רווח הון ופחת, נקבע כי "המחיר המקורי" לגבי נכסים שהגיעו לידי הרשות לפני 1 בינואר 1997, יהיה כדלקמן:
א) המחיר המקורי של ציוד יהיה עלותו המותאמת ליום 31 בדצמבר 1996.
ב) המחיר המקורי של זכויות במקרקעין כמשמעותן בהוק מס שבה יהיה שווין ביום 31 בדצמבר 1996.
  4. תכנסות הנובעות מכספים המיועדים להפקדה בקופת מרכזית לקיצבה:
נציב מס הכנסה יפטור את הרשות מחמת חמוטל על הכנסות הנובעות מטכומים שיועדו על ידה להפקדה בקופת מרכזית לקיצבה.
- ב. פטור ממס על רווחים המיועדים לפנסיה תקציבית
1. הרשות ניהלה זיונים עם רשות המסים בדבר הסזרי המיסוי והוראות המעבר בענין העברת הכספים לנאמנות ולהקמת קופת מרכזית לקיצבה. הסדר המיסוי נחתם על ידי רשות המסים בתאריך 11 למרץ 2013.
  2. בתאריך 30 לנובמבר 2015 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה לחשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2015 ו-2016) (התשע"ו - 2015), שבמסגרתו הוארכה סמכות מנהל רשות המיסים לתאריך את הפטור ממס על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2018 כולל. ביום 24 במאי 2016 התקבל אישור רשות המיסים על הארכת הפטור. במסגרת האישור נקבעו תנאים להתקיימות הפטור.
  3. בתאריך 29 לדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה לחשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2017 ו-2018) (התשע"ז - 2016). במסגרת החוק הוארכה סמכות מנהל רשות המיסים לתאריך את הפטור ממס על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2021 כולל (ראו גם באור 1). הרשות פנתה למנהל רשות המיסים לתאריך את הפטור. טרם התקבל האישור.
  4. בתאריך 15 למרץ 2018 אושר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנת 2019 שבמסגרתו התווסף סעיף 140 לחוק הרשות לפיו תשלומי התמלוגים לפי סעיפים 40א עד 40ג לחוק הרשות יותרו בניכוי לצרכי מס בשנת המס בה שולמו.
- ג. מיסוי חברות בישראל
חל משנת המס 2008 ואילך נמדדו תוצאותיהן של חברות ותאגידים לצורכי מס בערכים נומינליים. עד לתום שנת המס 2007 נמדדו התוצאות לצורכי מס של הרשות, בהתחשב בשינוי במודד בהתאם לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (התשמ"ח-1985).

רשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 25 - מיסים על ההכנסה (המשך)

ד. שיעורי חמס

החוק לתיקון פקודת מס הכנסה

1. בחודש ינואר 2016 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מסי 216), התשע"ו-2016, הקובע כי שיעור מס החברות יופחת לשיעור של 25% (במקום 26.5%). שיעור מס החברות החדש יחול על הכנסה שהופקה או שנצמחה החל מיום 1.1.2016.
2. בתאריך 29 לדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז - 2016, במסגרתו בוצעו שינויים בשיעורי חמס כדלקמן:
שיעור מס החברות לשנת 2017 יופחת מ- 25% ל- 24% על הכנסה שהופקה או נצמחה מיום 1 בינואר 2017. בשנת 2018 ואילך יופחת שיעור מס החברות ל- 23% על הכנסה שהופקה או נצמחה מיום 1 בינואר 2018 ואילך.

ה. מיסים נדחים הורכב:

דוחות רווח או הפסד			דוחות על המצב הכספי	
לשנה שחתיימה ביום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר	
2016	2017	2018	2017	2018
22	(26)	(41)	(123)	(164)
22	(26)	(41)	(123)	(164)
(159)	26	41	122	163
(1)	---	---	1	1
(31)	---	---	---	---
(191)	26	41	123	164
(169)	---	---	---	---

התחייבויות מיסים נדחים

רכוש קבוע

נכסי מיסים נדחים

חסבות לעובדים

חפרשה לחובות מסופקים

חפרשות

הכנסות מיסים נדחים

נכסי מיסים נדחים

1. המיסים הנדחים לשנים 2016-2018 חושבו לפי שיעורי חמס 23%-24%, בהתבסס על שיעורי חמס הצפויים לחול בעת המימוש.
2. לאור הפסדים לצרכי מס הצפויים בעתיד, הכירה הרשות בשנים 2016-2018 בנכסי מיסים נדחים עד לסכום תחתחייבות בגין מיסים נדחים.

ו. מיסים על ההכנסה חכלולים בדוח רווח והפסד

לשנה שחתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
(291)	8	---
---	---	4
(169)	---	---
(460)	8	4

מיסים שוטפים

מיסים בגין שנים קודמות

מיסים נדחים, ראה גם טעיף חי לעיל

ז. מיסים על ההכנסה המתחייבים לטעיפי רווח כולל אחר

לשנה שחתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
(8)	8	---

רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 25 - מסים על החכנסה (המשך)

ח. חמס האפקטיבי

לחלק מובאת התאמה בין סכום חמס שהיות חל אילו כל החכנסות (החוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור חמס הסטטורי, לבין סכום מיסים על החכנסה שנוקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שחתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
מיליוני ש"ח		
762	70	(351)
25%	24%	23%
191	17	---
18	14	---
(5)	(31)	---
169	---	---
88	---	---
(1)	(8)	(4)
460	(8)	(4)

רווח (הפסד) לפני מסים על החכנסה
 שיעור חמס הסטטורי
 מס המתושב לפי שיעור חמס הסטטורי

עליה (ירידה) במסים על החכנסה הנובעת מחגורמים חבאים :
 הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
 חכנסות פטורות ממס
 שינוי במסים נדחים בגין שינויים בשיעורי חמס ואחרים
 זמי הגירה מרנני
 פערים אחרים ומיסים שנים קודמות
 מסים על החכנסה

ט. לרשות הוצאו שומות סופיות עזי וכולל שנת המס 2014.

רשות שדות התעופה בישראל
פארום לדוחות הכספיים

באור - 26 - דגמולות דוחות כספיים בערכים נומינליים

א. מאזנים

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
17	19
443	591
550	508
19	19
80	40
1,109	79
	1,256

התחייבויות שוטפות
 אש"א מוטאג'וריס במקאיים
 התחייבויות לספקים ולנותני שירותים
 זכאים ונתות זכות
 ממשלת ישראל
 הרשות
 מבטחים פנימיים נגזרים

1,018	1,026
207	206
29	55
291	306
1,545	1,593
6,195	5,890
25	(69)
6,220	5,821

התחייבויות שאינן שוטפות
 הרשות
 התחייבויות לסטאג'וריס בנקאיים
 הכנסות מראש
 הטבות לעובדים
 קרנות
 קרן לפיתוח ולחדושת השדות
 קרן בנין גדרו והרמתי מאזנים

<u>8,574</u>	<u>8,670</u>

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
747	693
154	1,277
1,982	435
26	---
241	214
316	112
25	20
3,491	2,751

נכסים שוטפים
 מזומנים וש"ח מהזמנים
 חשקועת מנועדות
 חשקועת לצמ"ק קצר
 מכשירים פנימיים נגזרים
 לקוחות
 חובים ויתרות תובה
 מל"ג הממ"ד ארתיקה

180	288
4,635	5,070
568	561
---	---
5,383	5,919

נכסים בלתי שוטפים
 נכסי תוכנית נטר
 רכוש קבוע, נטר
 רכוש אחר, נטר
 נכסי מסים דחיים

<u>8,574</u>	<u>8,670</u>

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 26 • תמצית דוחות כספיים בערכים נומינליים (חמשך)

ג. דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
515	589
1,532	1,711
1,558	1,531
<u>3,605</u>	<u>3,831</u>

תכנסות
מאגרות ושרותים למטוסים
מאגרות ושרותים לנוסעים
מפעילות מסחרית

1,394	1,563
667	730
364	379
86	97
139	158
962	1,162
(1)	24
<u>3,611</u>	<u>4,113</u>
<u>(6)</u>	<u>(282)</u>

הוצאות
שכר עבודה ונלוות
אחזקה והפעלה
פחת
דמי חכירה
כלליות
תשלומים לממשלת ישראל
הוצאות (הכנסות) אחרות

111	12
(19)	(74)
<u>92</u>	<u>(62)</u>

הפסד תפעולי

הכנסות מינון
הוצאות מינון
תכנסות (הוצאות) מינון, נטו

86	(344)
8	4
<u>94</u>	<u>(340)</u>

רווח (הפסד) לפני מיסים

מיסים על הכנסה

רווח נקי (הפסד)

ג. דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2017	2018
מיליוני ש"ח	
94	(340)

רווח נקי (הפסד)

(320)	35
49	(94)
<u>(177)</u>	<u>(399)</u>

רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים

רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים, נטו

סה"כ הפסד כולל לשנה

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 26 - תמצית דוחות כספיים בערבים נומינליים (המשך)

ד. דוחות על השינויים בקרנות

סה"כ מיליוני ש"ח	קרוץ בגין גידור תזרימי מזומנים, נטו מיליוני ש"ח	קרוץ לפיתוח והרחבת השירותים מיליוני ש"ח	
6,397	(24)	6,421	יתרה ליום 1 בינואר 2017
94	---	94	העברה מזוה רווח והפסד
(271)	49	(320)	העברת מדות על הרווח הכולל
6,220	25	6,195	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
(340)	---	(340)	העברה מזוה רווח והפסד
(59)	(94)	35	העברת מדות על הרווח הכולל
<u>5,821</u>	<u>(69)</u>	<u>5,890</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018